

Paper

Financiële kengetallen zorginstellingen 2014

Juli 2016

Inhoud

- 1. Inleiding 3**
- 2. Benchmark 2014 3**
  - 2.1 Data en respons 3
  - 2.2 Methode 4
  - 2.3 Uitkomsten 6
- 3. Ontwikkelingen 2010-2014 16**
  - 3.1 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) 16
  - 3.2 Weerstandsvermogen 19
  - 3.3 Solvabiliteit 21
  - 3.4 Current ratio 23
  - 3.5 Omloopsnelheid kapitaal 25
- 4. Bedrijfskosten en personeels-omvang van Care-instellingen 27**
  - 4.1 Bedrijfskosten per arbeidsjaar 27
- 5. Conclusie 32**
- 6. Begrippen en afkortingen 33**

In dit rapport zijn de zorginstellingen op basis van de waarde van een groot aantal financiële kengetallen over het jaar 2014 ingedeeld in 10 gelijke groepen of decielen. Door vergelijking van de waarden van een individuele zorginstelling met de grenswaarden behorende bij deze decielen kan de financiële positie van deze instelling afgezet worden tegen die van een groep van vergelijkbare instellingen (benchmark). Tevens is een analyse gemaakt van de ontwikkeling van de rentabiliteit, het weerstandsvermogen, de solvabiliteit, de current ratio en de omloopsnelheid kapitaal over de jaren 2010 tot en met 2014. Daarnaast is over deze periode de ontwikkeling van de kosten per arbeidsjaar van zorginstellingen in de Care berekend. Trefwoorden: benchmark financiële kengetallen, zorginstellingen, ziekenhuizen, geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg, verpleging en verzorging, thuiszorg.

1. Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële resultaten van individuele zorginstellingen, heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) behoefte aan vergelijkingscijfers van de gehele zorgsector en diens deelsectoren, waarmee via een zogenaamde benchmark inzicht kan worden gegeven in de relatieve prestaties.

Het ministerie van VWS heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gevraagd de vergelijkingscijfers voor de benchmark te maken op basis van de jaarrekeningen van zorginstellingen over 2014 zoals het CBS dat al eerder heeft gedaan voor de verslagjaren [2009](#), [2010](#), [2011](#), [2012](#) en [2013](#).

Aanvullend op de cijfers voor de benchmarkgroep is weergegeven hoe de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering, Weerstandsvermogen, Solvabiliteit, Current ratio en Omloopsnelheid kapitaal zich ontwikkelen over de periode 2010 tot en met 2014 en is een overzicht gegeven van de ontwikkeling van bedrijfskosten per arbeidsjaar in de care-sectoren.

2. Benchmark 2014

2.1 Data en respons

Voor de berekening van de vergelijkingscijfers voor de benchmark en de analyse is gebruik gemaakt van de jaarrekeningen 2014 zoals aangeleverd in de web-enquête DigiMV. Zorgconcerns die geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden uit de Zvw/AWBZ moeten vanaf 2007 elk jaar verantwoording afleggen over de manier waarop zij hun geld besteden. Die verantwoording doen ze aan de hand van het 'Jaardocument Zorginstellingen', dat door het CIBG wordt verzameld. Het Jaardocument bestaat uit drie onderdelen: het 'Maatschappelijke verslag', kwantitatieve variabelen en een (model)jaarrekening.

Het CBS heeft geaggregeerde [statistieken](#) over de jaren 2006 t/m 2014 samengesteld over zorginstellingen op basis van DigiMV-data. Waar nodig is de data door het CBS op basis van

diverse controles gecorrigeerd en/of aangevuld. Zorginstellingen zonder DigiMV-opgave zijn in de statistiek verwerkt door ophoging van de beschikbare data op basis van wettelijk budget. De vergelijkingscijfers voor de benchmark zijn alleen gebaseerd op zorginstellingen waarvan (gecorrigeerde) DigiMV-data of data ontleend aan jaarrekeningen beschikbaar is. Zorginstellingen worden in de DigiMV-data op concernniveau weergegeven. Naast de hoofdactiviteit van het concern worden ook alle nevenactiviteiten meegenomen in de statistische beschrijving. Dit betekent bijvoorbeeld dat een concern dat naast een ziekenhuis ook een klein verpleeghuis heeft, in zijn geheel op basis van hoofdactiviteit als ziekenhuis is getypeerd.

2.1.1 Dekking van de benchmark per sector, 2014

	Concerns	Bedrijfsopbrengsten	Concerns in Benchmark	Bedrijfsopbrengsten Benchmark
	aantal	miljoen euro	aantal	miljoen euro
Zorgsector totaal	859	55 726	826	54 740
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)	103	24 352	99	23 775
Universitair medische centra	8	7 752	8	7 752
Algemene ziekenhuizen	72	15 290	69	14 771
Categorale ziekenhuizen	23	1 310	22	1 252
Totaal Care (incl. GGZ-Zvw)	756	31 374	727	30 966
Geestelijke gezondheidszorg	128	5 695	117	5 477
Gehandicaptenzorg	163	8 527	157	8 401
Verpleging en verzorging	313	17 152	303	14 923
Thuiszorg	152		150	2 165

Bron: CBS.

In tabel 2.1.1 is een overzicht gegeven van het aantal concerns volgens de CBS-statistiek Zorginstellingen en het aantal concerns in de benchmark. Concerns zijn ten behoeve van de benchmark in de sector Thuiszorg geplaatst als meer dan 50% van het totale wettelijke budget van het concern bestaat uit wettelijk budget extramurale verpleging en verzorging. In het totaal zijn gegevens van 826 zorginstellingen beschikbaar. Dat is 96 procent van de totale populatie die bestaat uit 859 instellingen. In termen van de bedrijfsopbrengsten bedraagt de dekking van de benchmark 98%. Dat wil zeggen dat vooral kleine concerns niet in de benchmark vertegenwoordigd zijn.

2.2 Methode

De vergelijkingscijfers voor de benchmark bestaan uit een set grenswaarden van de financiële kengetallen per sector. Hierbij zijn de waarden van de kengetallen van de zorginstellingen per sector gesorteerd van laag naar hoog en vervolgens opgedeeld in 10 gelijke groepen of decielen. De grenswaarden zijn: het gemiddelde van de gehele sector en de hoogste waarden van het 1e, 2e, 8e en 9e deciel. Ter toelichting; de grenswaarde van het 8e deciel geeft de waarde aan waarbij 80% van de instellingen in de sector lager scoort en 20% van de instellingen hoger. Het gemiddelde betreft de ongewogen gemiddelde waarde van alle concerns in de sector waarbij elke individuele zorginstelling even zwaar meetelt. Financiële kengetallen op sectorniveau zijn gepubliceerd op de CBS website [StatLine](#).

Bij de sectoren UMC en Categoriele ziekenhuizen kunnen niet alle decielscores worden weergegeven. Het CBS publiceert geen informatie die herleidbaar is tot individuele instellingen. Daarom is gekozen voor het publiceren van waarden die gebaseerd zijn op minstens vijf instellingen. Bij de UMC's heeft dit tot gevolg dat alleen het gemiddelde wordt weergegeven en van de categorale ziekenhuizen alleen het gemiddelde en de 2e en 8e decielscore. In sommige gevallen kan een kengetal door bijvoorbeeld een klein eigen vermogen of door weinig personeel in loondienst, een extreem grote of kleine waarde aannemen. Deze waarden zijn niet in de tabellen meegenomen. De financiële kengetallen zijn gebaseerd op een benchmarkmodel van VWS (zie bijlage 1). De berekening is als volgt:

2.2.1 Berekening Kengetallen

Kengetal	Berekening
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)	Resultaat voor belastingen/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Financiële baten en lasten	Financieel resultaat/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Winst voor interest en belastingen (EBIT)	Resultaat voor belasting – Financieel resultaat/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Winst voor interest, belastingen en afschrijvingen (EBITDA)	(Resultaat voor belasting – Financieel resultaat – Afschrijvingen op vaste activa)/ Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Rendement op geïnvesteerd vermogen	Operationele marge x Omloopsnelheid kapitaal
Operationele marge	100% – (Operationele kosten + Afschrijvingen)
Operationele kosten	Kosten personeel in loondienst + Kosten personeel niet in loondienst + Overige kosten
Kosten personeel in loondienst	(Totaal arbeidskosten + Overige personeelskosten)/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Kosten personeel niet in loondienst	Kosten uitzendkrachten en overige inleen/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Overige kosten	Totaal niet eerder genoemde bedrijfskosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Hotelmatige kosten	Voeding- en hotelmatige kosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Algemene kosten	Algemene kosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Cliënt- en bewonergerbonden kosten	Cliënt- en bewonergerbonden kosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Onderhoud- en energiekosten	Onderhoud- en energiekosten/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Niet eerder genoemde kosten	(Huur en operationele leasing kapitaalgoederen + Andere bedrijfskosten)/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Afschrijving	Afschrijvingen op vaste activa/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Omloopsnelheid kapitaal	Totale bedrijfsopbrengsten/Totaal activa
Vaste activa	(Immateriële vaste activa + Materiële vaste activa + Financiële vaste activa)/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Vlottende activa	(Vorraden + Onderhanden werk uhw DBC's + Kortlopende vorderingen + Financieringstekort + Effecten + Liquide middelen)/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Weerstandsvermogen	Eigen vermogen/Totale bedrijfsopbrengsten * 100%
Solvabiliteit	Eigen vermogen/Totaal activa * 100%
Quickratio ¹⁾	(Kortlopende vorderingen + Effecten + Liquide middelen)/Kortlopende schulden * 100%
Currentratio ¹⁾	(Vorraden + Onderhanden werk uhw DBC's + Kortlopende vorderingen + Effecten + Liquide middelen)/ Kortlopende schulden * 100%
Rentabiliteit	Resultaat voor belastingen/Eigen vermogen*100%

Bron: CBS.

¹⁾ Het financieringsoverschot of -tekort is buiten beschouwing gelaten vanwege achterstanden in de afwikkeling van deze posten door de zorgverzekeraars en de zorgkantoren.

2.3 Uitkomsten

2.3.1 Grenswaarden resultaten voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014

	Totaal zorg	Totaal Cure	waarvan		
			universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)					
gemiddelde	2,5	1,9	2,4	2,0	1,7
1e deciel	-3,4	-0,6	x	0,1	x
2e deciel	0,1	0,4	x	0,9	-0,4
8e deciel	5,8	3,5	x	3,3	4,5
9e deciel	9,5	4,2	x	3,9	x
Financiële baten en lasten					
gemiddelde	-1,3	-1,9	-1,3	-2,0	-1,7
1e deciel	-3,4	-3,7	x	-4,0	x
2e deciel	-2,3	-2,6	x	-2,7	-2,4
8e deciel	0,1	-1,0	x	-1,0	-0,6
9e deciel	0,3	-0,4	x	-0,6	x
Winst voor interest en belastingen (EBIT)					
gemiddelde	3,8	3,8	3,6	4,0	3,4
1e deciel	-2,6	0,5	x	1,4	x
2e deciel	0,6	2,1	x	2,7	1,0
8e deciel	7,3	5,8	x	5,9	6,3
9e deciel	10,7	6,8	x	6,6	x
Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)					
gemiddelde	8,0	10,6	9,3	11,3	8,8
1e deciel	0,1	6,3	x	8,1	x
2e deciel	2,9	8,6	x	9,5	6,1
8e deciel	13,0	13,0	x	13,8	12,1
9e deciel	16,6	14,1	x	14,5	x

Bron: CBS.

2.3.2 Grenswaarden resultaten voor de Care-sector, 2014

	Totaal Care	waarvan		
		geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging thuiszorg
	%			
Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)				
gemiddelde	2,6	2,6	4,8	1,1
1e deciel	-3,9	-5,2	0,3	-3,1
2e deciel	0,0	-1,5	1,1	0,1
8e deciel	6,1	6,9	7,9	5,2
9e deciel	10,2	10,4	13,7	7,1
Financiële baten en lasten				
gemiddelde	-1,2	-1,0	-0,8	-1,9
1e deciel	-3,4	-2,7	-2,3	-4,9
2e deciel	-2,2	-1,8	-1,6	-3,2
8e deciel	0,1	0,0	0,0	0,0
9e deciel	0,3	0,3	0,3	0,3

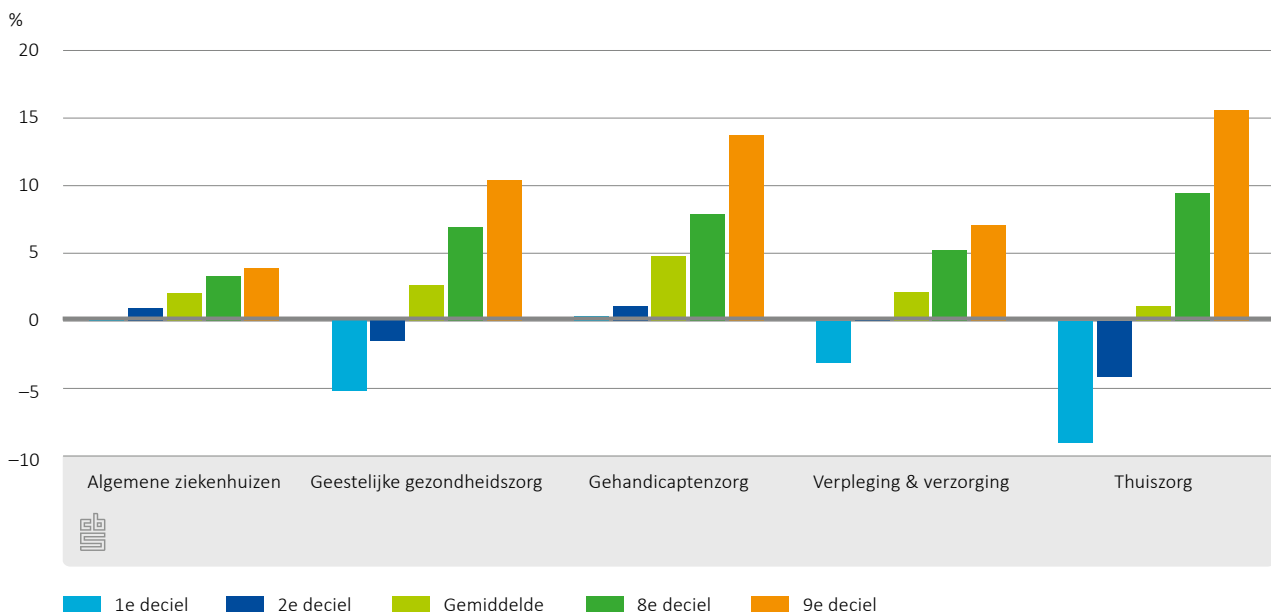
2.3.2 Grenswaarden resultaten voor de Care-sector, 2014 (slot)

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Winst voor interest en belastingen (EBIT)					
gemiddelde	3,8	3,6	5,6	4,1	1,4
1e deciel	-3,5	-4,5	1,0	-2,2	-9,4
2e deciel	0,5	-0,6	1,6	1,0	-3,5
8e deciel	7,7	7,3	8,2	7,5	9,3
9e deciel	11,4	10,7	14,0	9,9	15,4
Winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA)					
gemiddelde	7,7	6,6	9,7	9,6	2,6
1e deciel	-0,2	-2,1	3,1	2,1	-6,8
2e deciel	2,4	1,1	4,8	4,7	-2,5
8e deciel	13,0	10,7	13,7	14,4	11,2
9e deciel	17,3	14,5	17,8	18,1	16,6

Bron: CBS.

In figuur 2.3.3 is de spreiding van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering als percentage van de bedrijfsopbrengsten weergegeven. Opvallend is de grote spreiding in de thuiszorg. Bij de algemene ziekenhuizen is het verschil in winstpercentage tussen de afzonderlijke instellingen veel kleiner. Risico's in winstfluctuaties lijken dan ook hoger voor thuiszorginstellingen dan voor algemene ziekenhuizen.

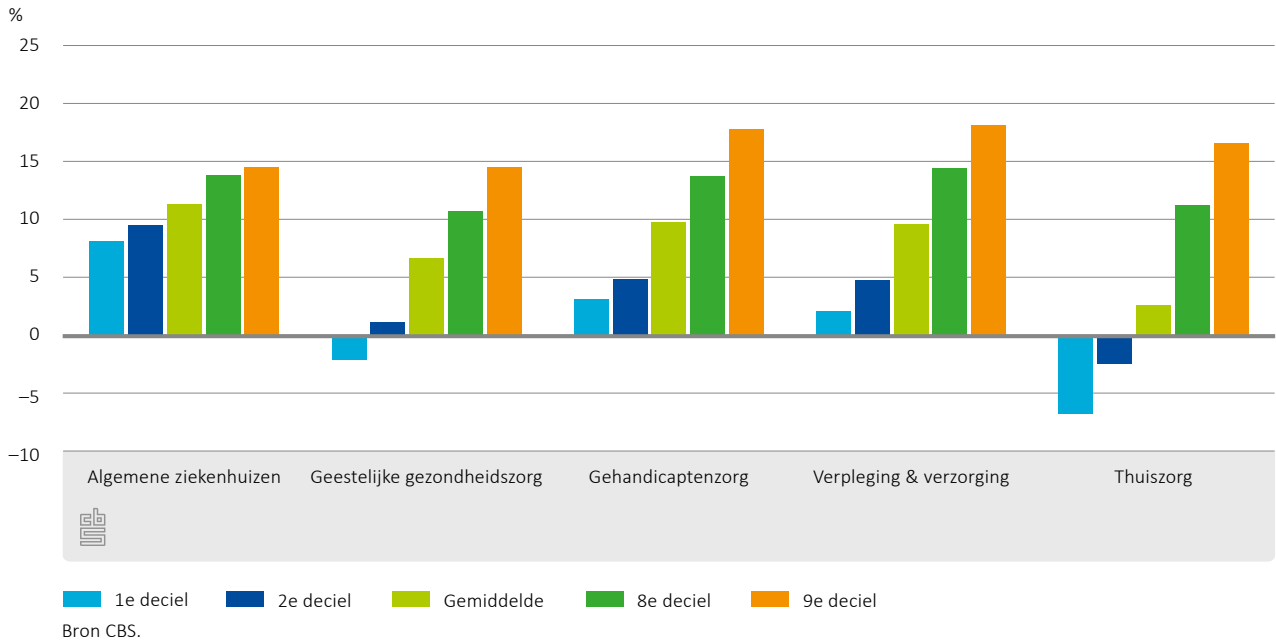
2.3.3 Spreiding van het resultaat uit gewone bedrijfsvoering (EBT), 2014

Bron CBS.

De spreiding van de winst voor interest, belasting en afschrijving als percentage van de bedrijfsopbrengsten laat een iets ander beeld zien (figuur 2.3.4). De afschrijvingen en rentelasten zijn verhoudingsgewijs hoog bij de algemene ziekenhuizen en de V&V-instellingen. De winst vóór interest, belasting en afschrijving is daar hoger dan het resultaat uit gewone bedrijfsvoering.

2.3.4 Spreiding van de winst voor interest, belasting en afschrijving (EBITDA), 2014

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Rendement op geïnvesteerd vermogen					
gemiddelde	6,1	3,9	3,8	3,8	4
1e deciel	-3,1	1,1	x	1,4	x
2e deciel	1,5	2,3	x	2,7	1
8e deciel	10,8	5,6	x	5,4	7
9e deciel	20,3	6,3	x	6,1	x
Operationele marge					
gemiddelde	3,9	4	3,8	4,1	3,7
1e deciel	-1,7	1,4	x	1,4	x
2e deciel	0,8	2,1	x	2,7	1,7
8e deciel	7,6	5,9	x	5,9	6,4
9e deciel	11,1	6,8	x	6,6	x
Operationele kosten					
gemiddelde	91,8	89,3	90,5	88,7	90,9
1e deciel	83,2	85,9	x	85,5	x
2e deciel	86,7	87,0	x	86,1	87,9
8e deciel	96,7	91,4	x	90,5	93,5
9e deciel	99,4	93,1	x	91,6	x
Kosten personeel in loondienst					
gemiddelde	62,1	55,8	56,6	52,6	65,8
1e deciel	47,8	47,9	x	47,9	x
2e deciel	54,1	50,3	x	49,7	53,8
8e deciel	70,5	60,8	x	55,6	73,6
9e deciel	77,2	69,5	x	57,5	x

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014 (vervolg)

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie- instellingen
	%				
Kosten personeel niet in loondienst					
gemiddelde	5,5	3	2,4	2,5	4,8
1e deciel	0,2	1,1	x	1,1	x
2e deciel	1	1,6	x	1,5	1,9
8e deciel	6,3	3,3	x	2,8	5,9
9e deciel	11,2	4,7	x	3,8	x
Overige kosten					
gemiddelde	24,2	30,5	31,5	33,6	20,3
1e deciel	11,9	16,4	x	29,6	x
2e deciel	16,7	26,5	x	31	14,4
8e deciel	31	35,3	x	35,7	24,7
9e deciel	34,9	37,5	x	38,7	x
Hotelmatige kosten					
gemiddelde	3,9	2,8	2	3	2,6
1e deciel	0	1,6	x	2,2	x
2e deciel	0	2,2	x	2,4	1,1
8e deciel	6,5	3,7	x	3,7	4,1
9e deciel	7,4	4	x	3,9	x
Algemene kosten					
gemiddelde	7,7	6,6	6,9	6,4	6,8
1e deciel	3,7	4,7	x	4,6	x
2e deciel	4,4	5,1	x	5,1	5,2
8e deciel	9,2	7,4	x	7,1	9,2
9e deciel	12,4	9,4	x	9	x
Cliënt- / bewoner gebonden kosten					
gemiddelde	4,8	17,3	18,6	20,8	5,9
1e deciel	0	2,1	x	16,7	x
2e deciel	0,3	11,6	x	18,3	1,2
8e deciel	4,4	22,8	x	23,8	7,8
9e deciel	18,4	25,1	x	25,6	x
Onderhoud- en energie					
gemiddelde	3,1	2,4	2,5	2,4	2,5
1e deciel	0	1,5	x	1,6	x
2e deciel	0,8	1,8	x	1,8	1,6
8e deciel	4,2	2,8	x	2,6	3,4
9e deciel	5,1	3,4	x	3,4	x
Niet eerder genoemde kosten					
gemiddelde	4,6	1,3	1,6	0,9	2,5
1e deciel	0	0,2	x	0,1	x
2e deciel	0,7	0,4	x	0,3	0,6
8e deciel	8,2	2,2	x	1,5	3,5
9e deciel	10,9	2,7	x	2,7	x
Afschrijving					
gemiddelde	4,2	6,7	5,7	7,3	5,4
1e deciel	0,4	4,9	x	5,7	x
2e deciel	1,1	5,5	x	6,1	4,4
8e deciel	6,8	8,2	x	8,5	6,5
9e deciel	8	8,8	x	8,9	x

2.3.5 Grenswaarden rendement voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014 (slot)

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Omloopsnelheid kapitaal					
gemiddelde	205,3	100,2	101,7	99,8	100,9
1e deciel	71	73,4	x	73,4	x
2e deciel	87	79,5	x	80,9	77
8e deciel	271,7	119,5	x	119,5	123,7
9e deciel	396,7	131,8	x	136,3	x
Vaste activa					
gemiddelde	48,1	67,5	60,3	69,2	64,8
1e deciel	2,1	39,5	x	43,5	x
2e deciel	5,4	45,8	x	51,8	42,2
8e deciel	80,1	87,5	x	86,2	95,9
9e deciel	103,3	97,2	x	96,3	x
Vlottende activa					
gemiddelde	32,8	39,3	39,2	37	46,5
1e deciel	11,5	24,8	x	23,9	x
2e deciel	16,1	28,4	x	26,6	33
8e deciel	46,1	47,3	x	45,8	57
9e deciel	58,8	55,3	x	52,6	x

Bron: CBS.

2.3.6 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2014

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Rendement op geïnvesteerd vermogen					
gemiddelde	6,4	8,5	12,2	3,7	4,3
1e deciel	-3,8	-5,8	1,7	-1,8	-34,6
2e deciel	1,2	-0,3	3,4	1,9	-8,3
8e deciel	11,8	20	15,6	7,3	21,2
9e deciel	22	33	28,5	10,2	36,7
Operationele marge					
gemiddelde	3,9	4,1	6,1	4,1	1,3
1e deciel	-2,4	-3,6	1	-0,8	-9,5
2e deciel	0,6	-0,4	1,8	1,3	-3,5
8e deciel	8,1	8,2	8,8	7,7	9,5
9e deciel	11,9	11,5	15,5	10,1	14,8
Operationele kosten					
gemiddelde	92,1	92,9	89,8	90,4	97,5
1e deciel	82,3	84,9	81,1	81,8	84
2e deciel	86,7	88,7	85,5	85,6	88,8
8e deciel	97,3	98,8	95,1	94,8	102,5
9e deciel	99,9	100,5	97,1	97,3	106,8

2.3.6 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2014 (vervolg)

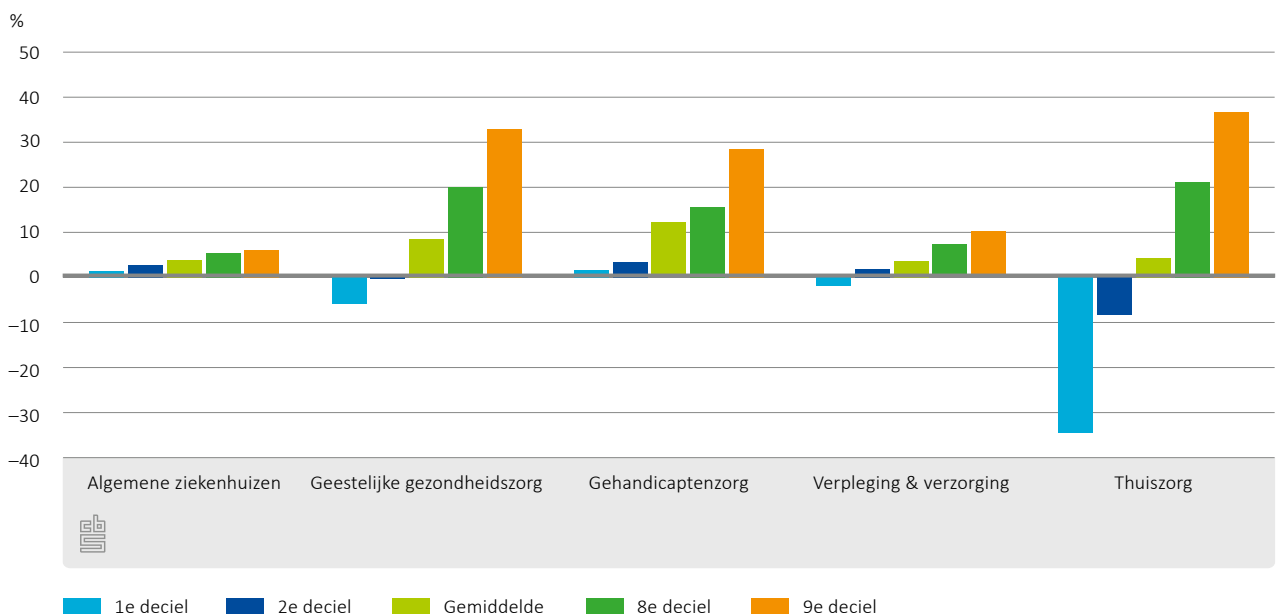
	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Kosten personeel in loondienst					
gemiddelde	63	63,5	58,7	63,5	66,2
1e deciel	47,6	47,9	36,8	55,7	32,7
2e deciel	56,5	55,7	52,7	58,5	49,3
8e deciel	71,4	73,8	67,8	68,3	83,8
9e deciel	77,9	77,5	70,3	70,4	88,8
Kosten personeel niet in loondienst					
gemiddelde	5,8	5,6	3,1	3,5	13,4
1e deciel	0	0	0	0,8	0
2e deciel	0,9	0,7	0,2	1,3	0,6
8e deciel	6,8	7,5	4,6	5,3	21,9
9e deciel	12,2	12,5	7,4	6,9	43,5
Overige kosten					
gemiddelde	23,4	23,8	28	23,5	17,9
1e deciel	10,6	15	17,6	17,5	5,9
2e deciel	16,3	16,3	19,6	19,2	7,2
8e deciel	28,4	29,9	31,1	27,4	24,1
9e deciel	32,9	33,3	47,7	31	35,2
Hotelmatige kosten					
gemiddelde	4,1	2,6	4	6,4	0,8
1e deciel	0	0	0	4,6	0
2e deciel	0	0	0,8	5,3	0
8e deciel	6,7	4,3	6,3	7,5	0,6
9e deciel	7,6	5	7,4	8,5	3,4
Algemene kosten					
gemiddelde	7,9	9,3	9,1	5,6	10,2
1e deciel	3,7	4,9	3,9	3,5	3,1
2e deciel	4,3	6,1	4,6	4	4,6
8e deciel	9,4	12	10,6	6,7	13
9e deciel	13,2	14,8	16,9	7,9	18,3
Cliënt- / bewoner gebonden kosten					
gemiddelde	3,1	4	5,4	2	2,2
1e deciel	0	0	0	0,6	0
2e deciel	0,1	0	0,4	1,1	0
8e deciel	3,1	4,6	5,2	2,8	0,9
9e deciel	4,6	7,3	9,2	3,2	3,2
Onderhoud- en energie					
gemiddelde	3,2	2,7	3,8	4,1	1,2
1e deciel	0	0	0,1	2,5	0
2e deciel	0,5	0,2	1,9	3	0
8e deciel	4,4	3,9	4,6	4,9	1,7
9e deciel	5,3	5,2	5,2	5,7	2,7
Niet eerder genoemde kosten					
gemiddelde	5	5,1	5,8	5,4	3,4
1e deciel	0	0	0	0	0
2e deciel	1	1,7	1,3	1	0,2
8e deciel	8,8	9,3	9,4	9,5	5
9e deciel	11,4	11	11,9	12	7,8

2.3.6 Grenswaarden rendement voor de Care-sector, 2014 (slot)

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Afschrijving					
gemiddelde	3,9	3	4,1	5,5	1,2
1e deciel	0,3	0,3	0,7	2	0
2e deciel	0,9	0,9	1,9	2,9	0,1
8e deciel	6,3	4,9	5,8	7,6	1,7
9e deciel	7,6	6,3	6,6	9,3	3
Omloopsnelheid kapitaal					
gemiddelde	219,6	207,4	221,5	136	397,2
1e deciel	69,5	89,3	82,8	57,9	114,4
2e deciel	89,9	105,2	101,9	72,9	172,1
8e deciel	300,1	285,3	276,2	179	524,1
9e deciel	433,8	360,1	399,6	230,7	701,9
Vaste activa					
gemiddelde	45,5	27,7	43,8	68,7	14,1
1e deciel	1,8	1,4	4,4	11,2	0,3
2e deciel	4,4	2,9	9,8	21	0,9
8e deciel	79,3	52,6	73,1	102,8	15,5
9e deciel	105,4	74,8	90,4	131,3	34,9
Vlottende activa					
gemiddelde	31,9	39,5	27,8	31,7	30,9
1e deciel	10,7	17,1	8,7	11,6	8
2e deciel	15,3	23,6	13,3	15,5	13,7
8e deciel	45,1	52,8	38,4	47	43,1
9e deciel	58,8	66,5	54	59,2	57,7

Bron: CBS.

2.3.7 Spreiding van het rendement op geïnvesteerd vermogen per sector, 2014

Bron CBS.

Tussen de sectoren bestaan grote verschillen in het rendement op geïnvesteerd vermogen (figuur 2.3.7). Bij 80% van de algemene ziekenhuizen ligt het rendement tussen de 1 en 6 procent. Bij 80% van de GGZ-instellingen ligt dit tussen de –6 en 33 procent en bij thuiszorginstellingen tussen de –35 en 37 procent.

De kengetallen van de thuiszorginstellingen zijn vanwege de aard van hun werkzaamheden vaker afwijkend van de waarden in andere sectoren. Doordat de zorg extramuraal wordt geleverd zijn de vaste activa veel lager dan in sectoren met intramurale zorg. Dat geldt ook voor de hotelmatige-, cliëntgebonden-, onderhoud- en energiekosten en de afschrijvingskosten. Daarnaast valt op dat in verhouding met de andere sectoren, een relatief groot deel van de thuiszorginstellingen veel gebruik maakt van personeel dat niet in loondienst is.

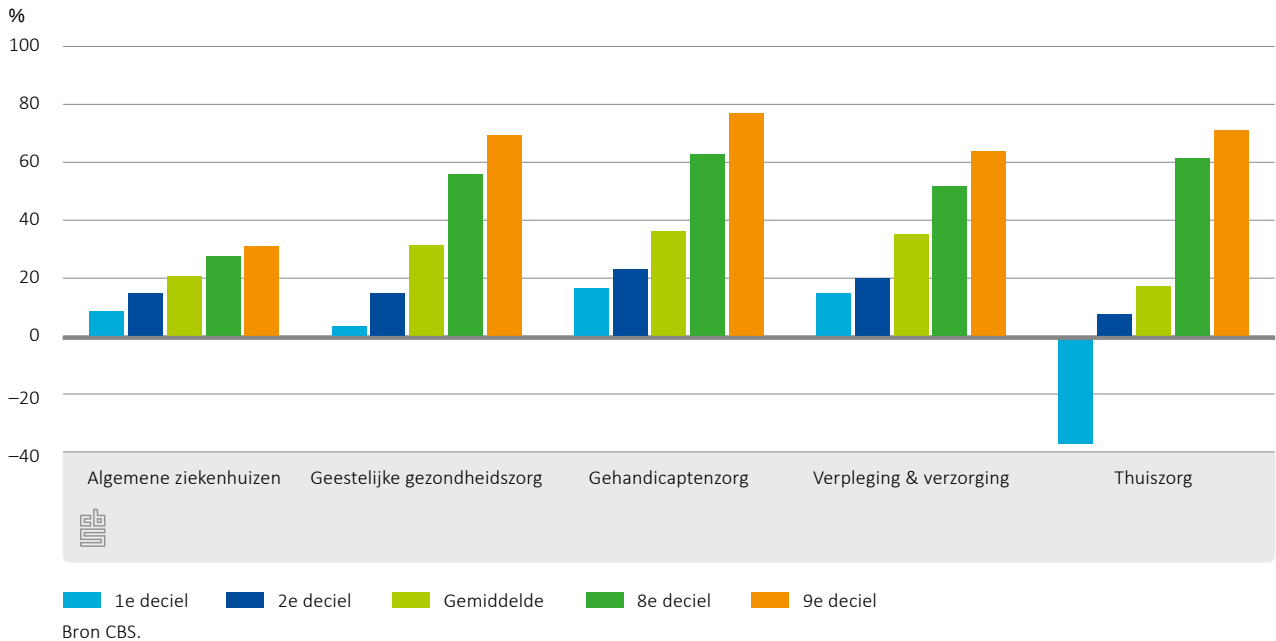
2.3.8 Grenswaarden ratio's voor de Totale zorg en de Cure-sector, 2014

	waarvan				
	Totaal zorg	Totaal Cure	universitair medische centra	algemene ziekenhuizen	categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen
	%				
Weerstandsvermogen					
gemiddelde	26,0	22,9	23,6	22,1	25,2
1e deciel	3,5	12,7	x	10,0	x
2e deciel	10,7	18,4	x	17,7	19,1
8e deciel	37,7	29,0	x	27,7	30,9
9e deciel	54,6	31,9	x	31,3	x
Solvabiliteit					
gemiddelde	30,0	22,2	24,0	20,7	26,2
1e deciel	9,7	12,7	x	8,5	x
2e deciel	17,7	16,1	x	14,8	16,5
8e deciel	53,3	29,3	x	27,5	34,8
9e deciel	68,1	33,5	x	31,0	x
Quickratio					
gemiddelde	180,3	107,8	129,3	100,0	124,4
1e deciel	51,8	57,1	x	56,2	x
2e deciel	78,8	72,7	x	64,9	81,2
8e deciel	240,2	144,2	x	138,0	157,7
9e deciel	348,0	157,8	x	148,6	x
Currentratio					
gemiddelde	187,0	125,8	138,6	114,4	157,1
1e deciel	57,8	74,5	x	70,9	x
2e deciel	87,3	86,9	x	84,3	116,2
8e deciel	245,0	159,1	x	145,8	186,8
9e deciel	351,6	177,3	x	166,7	x
Rentabiliteit					
gemiddelde	19,0	8,7	9,9	9,5	5,8
1e deciel	-16,7	-2,9	x	-0,4	x
2e deciel	0,7	1,6	x	3,2	-1,5
8e deciel	24,3	15,0	x	16,0	15,5
9e deciel	51,1	18,3	x	18,3	x

Bron: CBS.

De solvabiliteit van de instellingen in de care-sectoren is gemiddeld ongeveer anderhalf keer zo hoog als die van de algemene ziekenhuizen. Klaarblijkelijk hebben de care-sectoren meer mogelijkheden om het eigen vermogen op te bouwen om financiële risico's op te vangen. De verschillen tussen de instellingen binnen de sectoren zijn echter veel groter. Tien procent van de instellingen voor gehandicaptenzorg heeft zelfs een solvabiliteit van meer dan 77 procent. Verder hebben de care-sectoren een grotere spreiding in de solvabiliteit dan de algemene ziekenhuizen.

2.3.9 Spreiding solvabiliteit per sector, 2014

2.3.10 Grenswaarden Ratio's voor de Care-sector, 2014

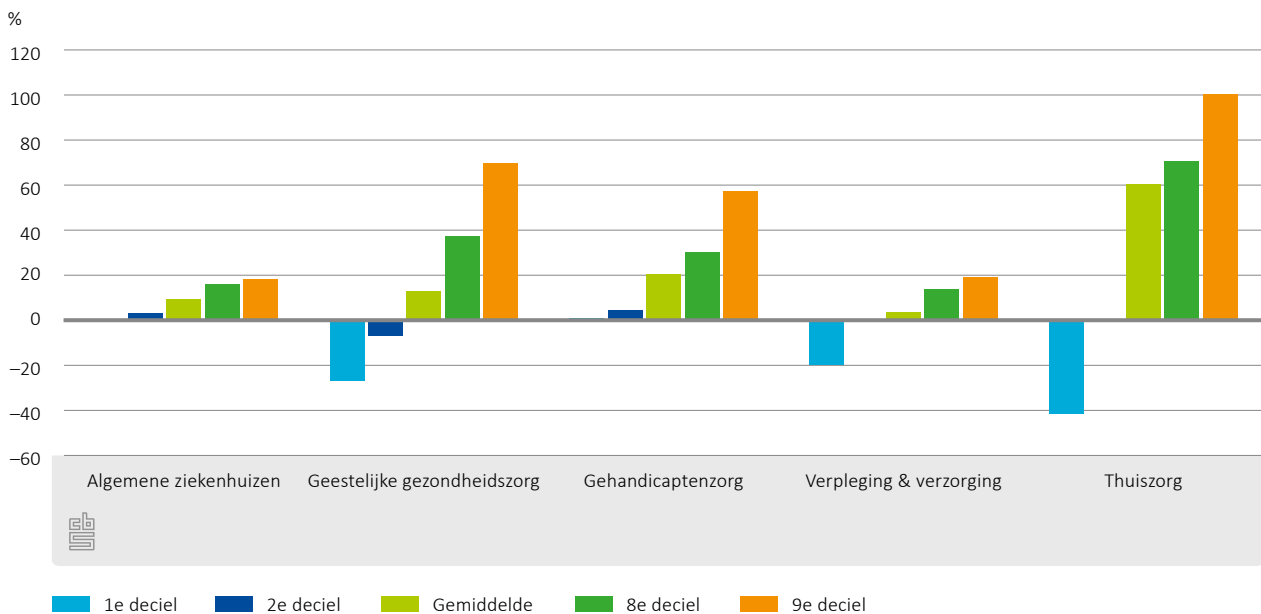
	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Weerstandvermogen					
gemiddelde	26,4	20,7	29,1	32,3	16,1
1e deciel	2,6	1,5	5,1	11,6	-6,0
2e deciel	10,3	7,8	13,4	18,9	1,1
8e deciel	39,9	31,7	40,9	46,0	27,5
9e deciel	56,3	39,2	60,1	57,6	49,1
Solvabiliteit					
gemiddelde	31,0	31,4	36,2	35,0	17,1
1e deciel	9,6	3,4	16,3	14,8	-37,0
2e deciel	18,6	14,7	23,0	20,0	7,4
8e deciel	55,5	55,9	62,8	51,7	61,3
9e deciel	69,7	69,3	76,7	63,9	71,1

2.3.10 Grenswaarden Ratio's voor de Care-sector, 2014 (slot)

	waarvan				
	Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging & verzorging	thuiszorg
	%				
Quickratio					
gemiddelde	190,3	202,6	210,0	181,2	177,9
1e deciel	50,2	63,4	49,6	49,9	44,2
2e deciel	80,5	82,8	78,1	81,1	77,6
8e deciel	257,7	274,2	266,1	273,8	213,0
9e deciel	370,5	386,2	400,7	350,6	331,3
Currentratio					
gemiddelde	195,4	223,9	213,6	183,3	178,0
1e deciel	54,0	84,7	50,4	53,7	44,2
2e deciel	88,0	101,8	80,6	86,0	77,6
8e deciel	268,7	297,9	279,5	273,8	213,3
9e deciel	372,6	432,9	400,7	351,3	331,3
Rentabiliteit					
gemiddelde	20,4	13,0	20,6	3,4	60,3
1e deciel	-19,7	-26,7	1,0	-19,8	-41,3
2e deciel	0,6	-6,9	4,3	0,2	-0,6
8e deciel	28,3	37,2	30,4	13,8	70,8
9e deciel	57,9	69,7	57,2	19,3	100,5

Bron: CBS.

2.3.11 Spreiding van de rentabiliteit per sector, 2014

Bron CBS.

Uit figuur 2.3.11 blijkt dat de spreiding van de rentabiliteit relatief gering is bij de algemene ziekenhuizen en de VV-instellingen.

Grote variatie in de winstgevendheid is zichtbaar bij de thuiszorginstellingen, waarbij tien procent van de instellingen een winstmarge heeft kleiner dan -41 procent en tien procent groter dan 100 procent.

3. Ontwikkelingen 2010–2014

In deze paragraaf wordt de ontwikkeling van de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), Weerstandsvermogen, Solvabiliteit, Current ratio en Omloopsnelheid kapitaal over de jaren 2010 tot en met 2014 beschreven.

De onderzoekspopulatie bestaat uit alle (concerns van) zorginstellingen waarvan de benodigde financiële gegevens zijn aangeleverd via DigiMV. In termen van de totale bedrijfsopbrengsten bedraagt de dekking van de zorginstellingen in deze analyse nagenoeg 100 procent. In 2014 is de dekking iets minder maar nog altijd 98 procent.

3.1 Dekking door zorginstellingen(concerns) in de analyse per sector per jaar

	Concerns					Aandeel in de totale bedrijfsopbrengsten				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
	aantal					%				
Zorgsector totaal	758	776	776	821	826	99,7	99,9	99,8	100	98,2
Totaal Cure (excl. GGZ-Zvw)	107	106	106	104	99	100	100	100	100	97,6
Universitair medische centra	8	8	8	8	8	100	100	100	100	100
Algemene ziekenhuizen	76	75	75	73	69	100	100	100	100	96,6
Categoriale ziekenhuizen	23	23	23	23	22	100	100	100	100	94,2
Totaal Care (incl. GGZ-Zvw)	651	670	670	717	727	99,5	99,9	99,7	100	98,7
Geestelijke Gezondheidszorg	90	95	106	116	117	100	100	100	100	96,2
Gehandicaptenzorg	140	139	137	149	157	100	100	100	100	98,5
Verpleging, verzorging en thuiszorg						99,1	99,8	99,5	99,9	99,6
Verpleging en verzorging	321	312	311	308	303					
Thuiszorg	100	124	116	144	150					

Bron: CBS.

3.1 Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT)

Het kengetal Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) geeft aan hoe groot het resultaat voor belasting is ten opzichte van de bedrijfsopbrengsten.

Zorginstellingen hebben traditioneel een relatief lage winstmarge. Tabel 3.1.1 laat zien dat het gemiddelde resultaat groeit van 3 procent in 2010 naar 3,8 procent in 2012. In 2013 daalt het gemiddelde resultaat naar 2,1 procent maar deze loopt in 2014 weer op naar 2,5 procent. Deze ontwikkeling vindt met name plaats bij de care-sectoren. Het resultaat van care-instellingen steeg tussen 2010 en 2012 van 3,2 naar 4,1 procent. In 2013 daalde het resultaat naar 2 procent en in 2014 stijgt deze weer naar 2,6 procent. Bij de cure instellingen steeg het gemiddelde resultaat tussen 2010 en 2013 van 1,7 procent naar 2,5 procent. In 2014 daalt het gemiddelde resultaat bij de cure instellingen naar 1,9 procent. 2013 is daarmee het enige jaar waarin het gemiddelde resultaat van de cure instellingen hoger is dan van de care instellingen.

3.1.1 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), totale Zorg en Cure

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	3,0	2,9	3,8	2,1	2,5
1e deciel	-1,0	-1,2	-0,3	-3,2	-3,4
2e deciel	0,4	0,4	0,8	0,0	0,1
8e deciel	4,8	5,2	6,3	5,4	5,8
9e deciel	8,3	8,3	10,4	8,7	9,5
Totaal Cure					
gemiddelde	1,7	1,9	2,0	2,4	1,9
1e deciel	0,1	0,4	0,3	-0,2	-0,6
2e deciel	0,7	0,6	0,9	0,7	0,4
8e deciel	2,9	3,1	3,1	4,2	3,5
9e deciel	3,9	4,7	4,1	5,2	4,2
Universitair medische centra					
gemiddelde	0,7	1,4	1,9	1,8	2,4
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	2,0	1,9	1,9	2,5	2,0
1e deciel	0,2	0,4	0,1	-0,3	0,1
2e deciel	0,9	0,6	0,9	1,1	0,9
8e deciel	3,0	3,3	3,2	3,9	3,3
9e deciel	4,1	4,7	4,4	5,1	3,9
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	1,3	1,9	2,4	2,5	1,7
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	0,3	0,5	0,8	0,5	-0,4
8e deciel	2,8	3,0	2,7	4,7	4,5
9e deciel	x	x	x	x	x

Bron: CBS.

3.1.2 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) voor de Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	3,2	3,0	4,1	2,1	2,6
1e deciel	-1,2	-1,4	-0,6	-3,8	-3,9
2e deciel	0,3	0,2	0,8	-0,2	0,0
8e deciel	5,2	5,5	7,1	5,9	6,1
9e deciel	8,8	8,9	11,1	9,5	10,2
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	2,7	3,7	3,0	1,8	2,6
1e deciel	-1,2	-2,3	-1,7	-5,2	-5,2
2e deciel	0,3	0,5	0,1	-2,1	-1,5
8e deciel	4,4	8,0	7,7	6,9	6,9
9e deciel	10,3	11,0	10,3	11,6	10,4

3.1.2 Grenswaarden Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT) voor de Care-sector (slot)

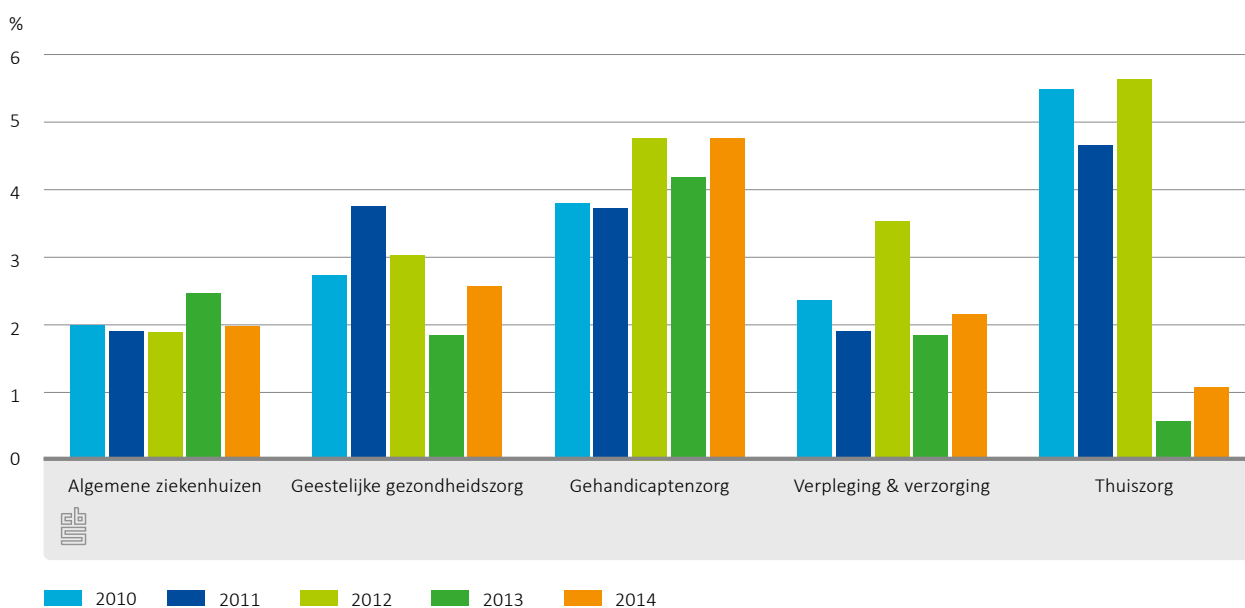
	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	3,8	3,7	4,8	4,2	4,8
1e deciel	-1,1	-1,7	0,7	-1,1	0,3
2e deciel	0,5	0,1	1,1	0,4	1,1
8e deciel	5,8	5,3	7,8	6,4	7,9
9e deciel	10,0	9,7	12,0	14,0	13,7
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	2,4	1,9	3,5	1,8	2,1
1e deciel	-1,0	-1,0	0,0	-2,5	-3,1
2e deciel	0,4	0,3	1,1	0,2	0,1
8e deciel	4,6	4,3	6,1	4,6	5,2
9e deciel	6,6	5,9	9,0	6,8	7,1
Thuiszorg					
gemiddelde	5,5	4,7	5,6	0,6	1,1
1e deciel	-3,2	-3,9	-4,3	-7,7	-9,0
2e deciel	0,0	-0,3	0,0	-2,9	-4,1
8e deciel	10,4	9,4	11,8	8,4	9,4
9e deciel	19,0	17,3	21,7	18,5	15,6

Bron: CBS.

De stijging van het gemiddelde resultaat in 2014 ten opzichte van 2013 treedt bij alle sectoren in de care op. Opvallend is de ontwikkeling van het resultaat bij thuiszorginstellingen. In 2010 tot en met 2012 was het gemiddelde resultaat van de thuiszorginstellingen hoger dan het resultaat van de andere care sectoren. In 2013 en 2014 is het gemiddelde resultaat het laagste van alle care-sectoren.

In 2014 is de winstmarge bij algemene ziekenhuizen omlaag gegaan van 2,5 procent naar 2,0 procent.

3.1.3 Ontwikkeling van het gemiddelde resultaat (EBT) per sector, 2010-2014

Bron CBS.

3.2 Weerstandsvermogen

In dit rapport onderscheiden we twee benaderingen voor solvabiliteit. In de zorg wordt de solvabiliteit veelal berekend door het eigen vermogen te delen door de totale bedrijfsopbrengsten. Deze maat, aangeduid met weerstandsvermogen, geeft aan of in geval van faillissement er voldoende eigen vermogen is om de leningen te kunnen aflossen.

Het weerstandsvermogen van de zorginstellingen is de laatste jaren flink toegenomen. In 2010 werd gemiddeld 22,3 procent behaald. In de jaren daarna is het gestadig gegroeid tot 26 procent in 2014. Het Waarborgfonds voor de zorg (WfZ) acht voor de zorginstellingen een vermogen van minimaal 15 procent wenselijk. Meer dan 20 procent van de instellingen voldoet echter niet aan de vermogenseisen van het WfZ. De spreiding is echter heel groot. Bij de ziekenhuizen groeide het gemiddelde weerstandsvermogen van 16 procent in 2010 naar 22,9 procent in 2014, terwijl de care-instellingen in dezelfde periode gemiddeld van 23,3 procent naar 26,4 procent groeiden. Binnen de sector cure scoren de categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen in 2014 gemiddeld 25,2 procent en halen de algemene ziekenhuizen 22,1 procent. Binnen de care-sector is vooral de vermogensontwikkeling van de instellingen voor verpleging en verzorging opvallend. Zij groeiden van 25,7 procent in 2010 naar gemiddeld 32,3 procent in 2014.

3.2.1 Grenswaarden weerstandsvermogen voor totale Zorg en Cure

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	22,3	23,4	24,2	24,4	26,0
1e deciel	5,5	4,4	5,5	3,5	3,5
2e deciel	10,5	11,2	12,3	11,5	10,7
8e deciel	31,5	32,6	34,0	35,3	37,7
9e deciel	43,0	45,9	47,8	49,3	54,6
Totaal Cure					
gemiddelde	16,0	17,7	19,5	21,4	22,9
1e deciel	9,0	10,2	11,6	11,5	12,7
2e deciel	10,2	12,4	13,7	16,7	18,4
8e deciel	21,3	23,1	24,1	26,5	29,0
9e deciel	24,7	25,1	27,5	28,5	31,9
Universitair medische centra					
gemiddelde	15,9	17,6	20,5	21,6	23,6
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	14,5	16,6	18,1	20,3	22,1
1e deciel	8,6	9,9	10,2	10,1	10,0
2e deciel	9,8	11,5	12,5	15,0	17,7
8e deciel	18,9	21,4	23,1	25,8	27,7
9e deciel	22,5	24,0	24,4	27,9	31,3
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	21,0	21,4	23,4	25,0	25,2
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	15,2	15,7	17,6	19,1	19,1
8e deciel	25,9	25,8	29,5	29,5	30,9
9e deciel	x	x	x	x	x

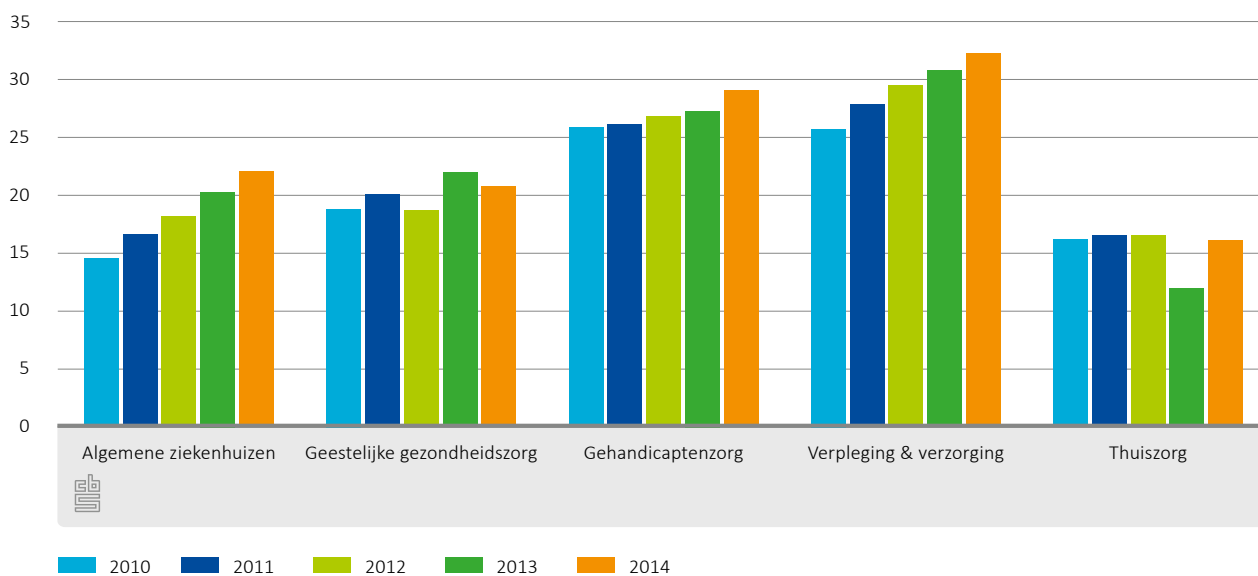
Bron: CBS.

3.2.2 Grenswaarden weerstandsvermogen voor de Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Care					
gemiddelde	23,3	24,3	25,0	24,9	26,4
1e deciel	4,3	3,4	4,5	3,0	2,6
2e deciel	10,7	10,9	12,0	10,5	10,3
8e deciel	33,4	34,2	36,4	38,4	39,9
9e deciel	46,8	48,3	49,6	51,7	56,3
Geestelijke gezondheidszorg					
gemiddelde	18,8	20,1	18,7	22,0	20,7
1e deciel	1,7	3,9	1,2	2,3	1,5
2e deciel	9,9	9,9	9,2	10,7	7,8
8e deciel	25,4	26,7	29,1	29,1	31,7
9e deciel	32,1	41,8	39,3	43,5	39,2
Gehandicaptenzorg					
gemiddelde	25,8	26,1	26,8	27,3	29,1
1e deciel	9,5	9,8	9,5	7,3	5,1
2e deciel	13,3	14,3	14,8	14,4	13,4
8e deciel	32,9	31,5	33,3	39,0	40,9
9e deciel	58,0	57,8	53,3	57,7	60,1
Verpleging & verzorging					
gemiddelde	25,7	27,8	29,5	30,8	32,3
1e deciel	9,6	10,8	12,0	12,5	11,6
2e deciel	14,0	15,9	17,6	18,7	18,9
8e deciel	36,1	40,0	42,1	44,5	46,0
9e deciel	46,8	50,3	52,4	55,2	57,6
Thuiszorg					
gemiddelde	16,2	16,5	16,6	12,0	16,1
1e deciel	0,3	-5,0	-0,2	-5,7	-6,0
2e deciel	1,3	1,0	1,7	1,3	1,1
8e deciel	26,8	26,6	27,9	25,5	27,5
9e deciel	47,0	41,8	45,5	40,9	49,1

Bron: CBS.

3.2.3 Ontwikkeling van het gemiddelde weerstandsvermogen per sector, 2010-2014

Bron CBS.

3.3 Solvabiliteit

De tweede manier om solvabiliteit te berekenen is door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Dit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om aan haar totale verplichtingen te voldoen. Dit is de definitie die het meest gangbaar is in de bedrijfseconomie en daarom aangeduid wordt met solvabiliteit.

De ontwikkeling van de solvabiliteit volgens deze methode komt over het algemeen overeen met de uitkomsten van het weerstandsvermogen. We zien een groei in alle sectoren, behalve de thuiszorg, waarbij de cure lager scoort dan de care. Binnen de care liggen de gemiddelde waarden in 2014 tussen de 31 en 36 procent, waar de ziekenhuizen gemiddeld meer dan 10 procentpunten lager scoren.

3.3.1 Grenswaarden solvabiliteit voor totale Zorg en Cure

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	27,2	28,1	30,2	30,2	30,0
1e deciel	8,8	8,7	10,3	10,0	9,7
2e deciel	13,5	13,8	16,1	16,3	17,7
8e deciel	44,5	46,6	48,2	50,8	53,3
9e deciel	59,1	61,3	63,1	65,3	68,1
Totaal Cure					
gemiddelde	15,8	16,9	18,7	20,7	22,2
1e deciel	7,5	9,0	9,5	11,7	12,7
2e deciel	10,8	10,7	12,6	14,6	16,1
8e deciel	21,0	22,5	24,4	26,9	29,3
9e deciel	24,2	25,5	27,9	30,7	33,5
Universitair medische centra					
gemiddelde	17,1	17,8	20,0	21,8	24,0
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	14,2	15,1	16,7	19,2	20,7
1e deciel	6,8	8,4	9,2	11,4	8,5
2e deciel	10,1	10,2	11,0	13,7	14,8
8e deciel	20,2	21,1	21,9	25,6	27,5
9e deciel	22,5	23,8	24,8	29,5	31,0
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	20,8	22,6	24,5	25,0	26,2
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	13,7	14,5	16,2	17,8	16,5
8e deciel	26,0	30,8	31,7	31,3	34,8
9e deciel	x	x	x	x	x

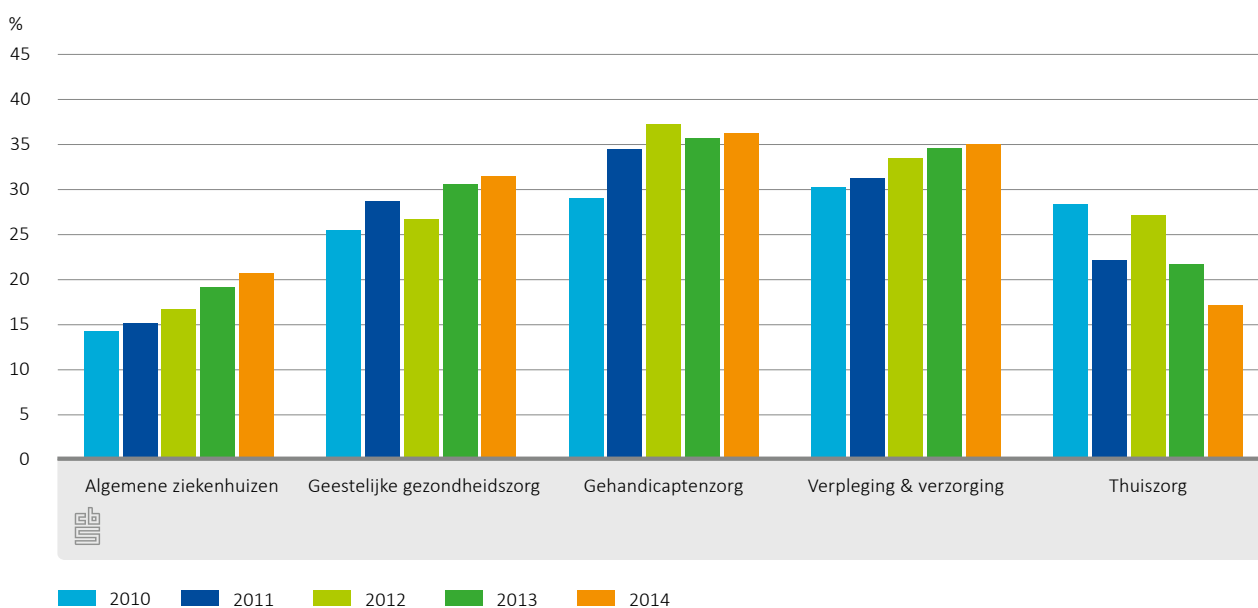
Bron: CBS.

3.3.2 Grenswaarden solvabiliteit voor de Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Care gemiddelde	29,0	29,9	32,0	31,6	31,0
1e deciel	8,9	8,6	10,5	9,6	9,6
2e deciel	14,6	15,5	17,2	17,4	18,6
8e deciel	47,6	50,3	51,7	52,8	55,5
9e deciel	62,1	62,7	64,9	67,8	69,7
Geestelijke gezondheidszorg gemiddelde	25,4	28,7	26,7	30,6	31,4
1e deciel	4,3	6,2	1,7	3,3	3,4
2e deciel	11,7	13,7	11,4	12,9	14,7
8e deciel	38,4	47,7	47,8	52,8	55,9
9e deciel	58,8	62,1	62,6	66,0	69,3
Gehandicaptenzorg gemiddelde	29,0	34,5	37,2	35,7	36,2
1e deciel	13,5	12,6	14,1	14,5	16,3
2e deciel	16,8	17,8	20,1	20,1	23,0
8e deciel	49,6	52,4	54,0	59,2	62,8
9e deciel	70,5	71,7	73,2	75,6	76,7
Verpleging & verzorging gemiddelde	30,3	31,3	33,4	34,6	35,0
1e deciel	10,7	11,2	13,7	13,6	14,8
2e deciel	15,0	16,2	18,1	19,3	20,0
8e deciel	45,2	46,8	47,2	50,8	51,7
9e deciel	59,6	59,4	62,7	62,6	63,9
Thuiszorg gemiddelde	28,4	22,2	27,1	21,6	17,1
1e deciel	0,6	-19,4	-0,8	-30,2	-37,0
2e deciel	8,9	5,2	9,6	7,7	7,4
8e deciel	52,6	54,5	56,5	58,0	61,3
9e deciel	67,0	69,9	67,6	69,5	71,1

Bron: CBS.

3.3.3 Ontwikkeling van de gemiddelde solvabiliteit per sector, 2010-2014

Bron CBS.

3.4 Current ratio

Het kengetal Current ratio is een maat voor de liquiditeit van een onderneming. De Current ratio wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden. Dit geeft aan in welke mate een onderneming op een bepaald moment in staat is om aan haar directe verplichtingen te voldoen. Een waarde boven de 100 betekent dat een onderneming de kortlopende verplichtingen kan betalen.

Alle sectoren hebben een Current ratio van boven de 100 procent. De gemiddelde ratio is sinds 2010 toegenomen van 177 procent naar 187 procent in 2014. De stijging vindt plaats in alle sectoren, al is het beeld van jaar-op-jaar grilliger. De GGZ instellingen hebben gemiddeld de hoogste ratio, namelijk 224 procent in 2014. De algemene ziekenhuizen hebben gemiddeld de laagste ratio, namelijk 114 procent in 2014.

3.4.1 Grenswaarden current ratio voor totale Zorg en Cure

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	176,9	163,1	166,2	185,3	187,0
1e deciel	31,0	28,3	35,1	56,0	57,8
2e deciel	46,4	51,1	60,7	77,7	87,3
8e deciel	197,0	207,5	211,5	221,2	245,0
9e deciel	286,4	291,2	297,8	337,4	351,6
Totaal Cure					
gemiddelde	113,9	132,5	117,4	115,6	125,8
1e deciel	49,6	61,2	69,8	72,1	74,5
2e deciel	61,3	77,8	78,2	80,9	86,9
8e deciel	145,9	177,3	146,1	150,6	159,1
9e deciel	181,2	238,9	176,6	167,5	177,3
Universitair medische centra					
gemiddelde	69,0	94,5	120,0	126,7	138,6
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	104,4	131,7	109,6	106,0	114,4
1e deciel	49,4	61,1	66,6	65,0	70,9
2e deciel	62,7	79,4	73,0	77,2	84,3
8e deciel	142,3	175,8	138,4	132,3	145,8
9e deciel	183,6	243,7	162,3	157,3	166,7
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	160,9	148,4	141,7	142,0	157,1
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	69,1	82,1	101,2	114,0	116,2
8e deciel	165,7	199,0	181,5	181,7	186,8
9e deciel	x	x	x	x	x

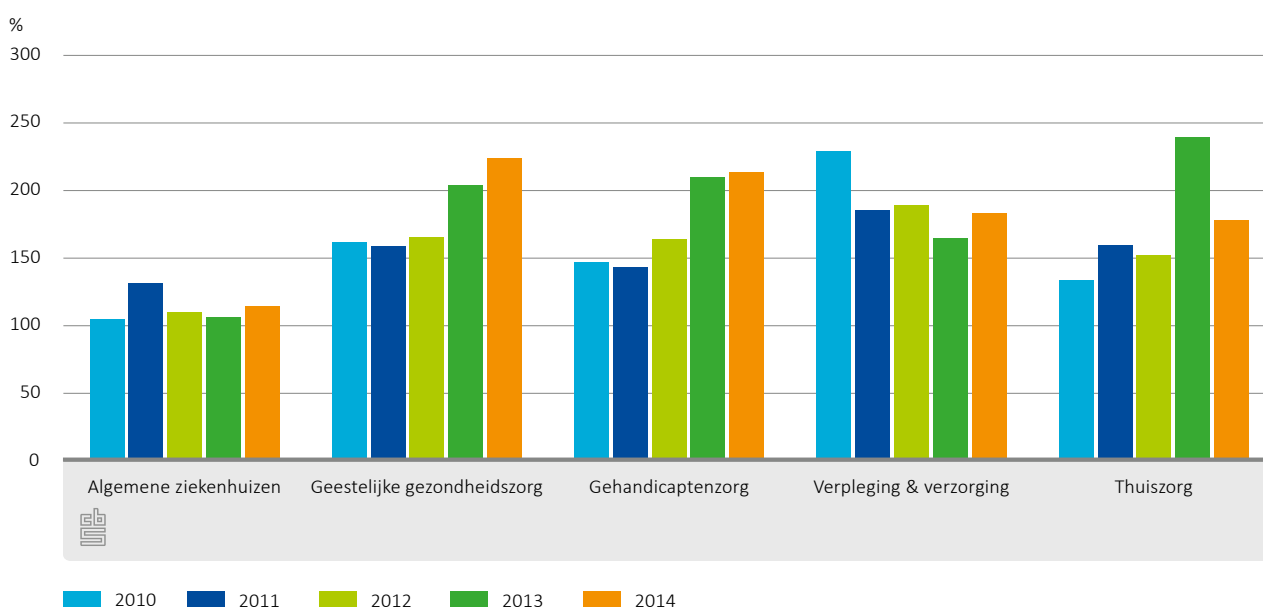
Bron: CBS.

3.4.2 Grenswaarden current ratio voor de Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Care gemiddelde	187,2	167,9	174,0	195,4	195,4
1e deciel	27,5	25,7	32,8	53,9	54,0
2e deciel	43,4	44,9	56,1	76,9	88,0
8e deciel	206,2	214,1	219,3	236,7	268,7
9e deciel	301,7	307,1	315,2	358,7	372,6
Geestelijke gezondheidszorg gemiddelde	161,9	158,4	165,7	203,7	223,9
1e deciel	52,7	58,9	51,2	86,3	84,7
2e deciel	72,5	79,0	67,6	99,7	101,8
8e deciel	230,1	217,2	250,9	247,0	297,9
9e deciel	325,1	294,5	312,0	385,2	432,9
Gehandicaptenzorg gemiddelde	147,1	143,0	163,9	209,7	213,6
1e deciel	13,6	16,7	23,4	47,0	50,4
2e deciel	28,3	27,4	43,0	63,4	80,6
8e deciel	214,8	182,5	222,9	261,9	279,5
9e deciel	384,8	409,0	403,1	457,8	400,7
Verpleging & verzorging gemiddelde	228,6	185,4	189,3	164,9	183,3
1e deciel	32,9	25,9	32,9	51,5	53,7
2e deciel	45,3	45,4	58,6	73,5	86,0
8e deciel	206,9	223,9	221,2	235,8	273,8
9e deciel	286,1	307,2	314,5	341,0	351,3
Thuiszorg gemiddelde	133,9	159,4	152,3	239,2	178,0
1e deciel	17,1	30,7	17,5	52,4	44,2
2e deciel	36,9	51,8	45,6	74,3	77,6
8e deciel	181,7	219,9	205,2	223,4	213,3
9e deciel	239,5	270,5	299,2	325,1	331,3

Bron: CBS.

3.4.3 Ontwikkeling van de gemiddelde current ratio per sector, 2010-2014

Bron CBS.

3.5 Omloopsnelheid kapitaal

Het kengetal Omloopsnelheid kapitaal is een maat voor de kapitaalsintensiteit. De Omloopsnelheid kapitaal wordt berekend door de bedrijfsopbrengst te delen door de totale activa. Dit geeft de verhouding tussen de omzet en het geïnvesteerd vermogen in een jaar. Hoe hoger de Omloopsnelheid kapitaal hoe lager de kapitaalsintensiteit.

De Omloopsnelheid kapitaal is tussen 2010 en 2014 toegenomen van 169 procent naar 205 procent. De Omloopsnelheid kapitaal blijft in de cure-sector ongeveer gelijk en neemt in de care-sector toe. Bij de Universitair medische centra, de Algemene ziekenhuizen en de Verpleging & verzorging is er in de periode van 2010 tot 2014 een lichte daling van de omloopsnelheid geweest.

De verschillende sectoren hebben een verschillende Omloopsnelheid kapitaal. De cure-sector heeft een lagere Omloopsnelheid dan de care-sector. Dit komt doordat de cure-sector relatief veel vastgoed en apparatuur gebruiken en daardoor een hoge kapitaalsintensiteit hebben. De thuiszorg instellingen hebben een lager aandeel vastgoed dan andere instellingen en daardoor de hoogste Omloopsnelheid kapitaal.

3.5.1 Grenswaarden omloopsnelheid kapitaal voor totale Zorg en Cure

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Zorg					
gemiddelde	169,3	183,6	180,6	201,8	205,3
1e deciel	69,1	66,6	68,4	71,5	71,0
2e deciel	84,8	84,5	87,4	88,0	87,0
8e deciel	219,6	241,3	225,7	246,9	271,7
9e deciel	315,9	342,7	339,3	384,9	396,7
Totaal Cure					
gemiddelde	100,9	96,6	97,6	101,1	100,2
1e deciel	69,5	67,1	68,5	71,0	73,4
2e deciel	80,6	76,3	75,5	78,2	79,5
8e deciel	117,5	114,0	115,7	117,3	119,5
9e deciel	131,3	125,3	128,8	148,6	131,8
Universitair medische centra					
gemiddelde	106,4	99,7	96,9	100,9	101,7
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	x	x	x	x	x
8e deciel	x	x	x	x	x
9e deciel	x	x	x	x	x
Algemene ziekenhuizen					
gemiddelde	101,4	93,9	95,4	100,7	99,8
1e deciel	69,4	65,9	67,9	70,8	73,4
2e deciel	80,5	73,2	73,5	76,5	80,9
8e deciel	115,3	109,0	115,6	118,3	119,5
9e deciel	138,9	121,9	124,9	148,8	136,3
Categorale ziekenhuizen en revalidatie-instellingen					
gemiddelde	97,6	104,2	104,8	102,6	100,9
1e deciel	x	x	x	x	x
2e deciel	73,6	76,5	78,5	76,4	77,0
8e deciel	122,2	125,8	132,8	133,4	123,7
9e deciel	x	x	x	x	x

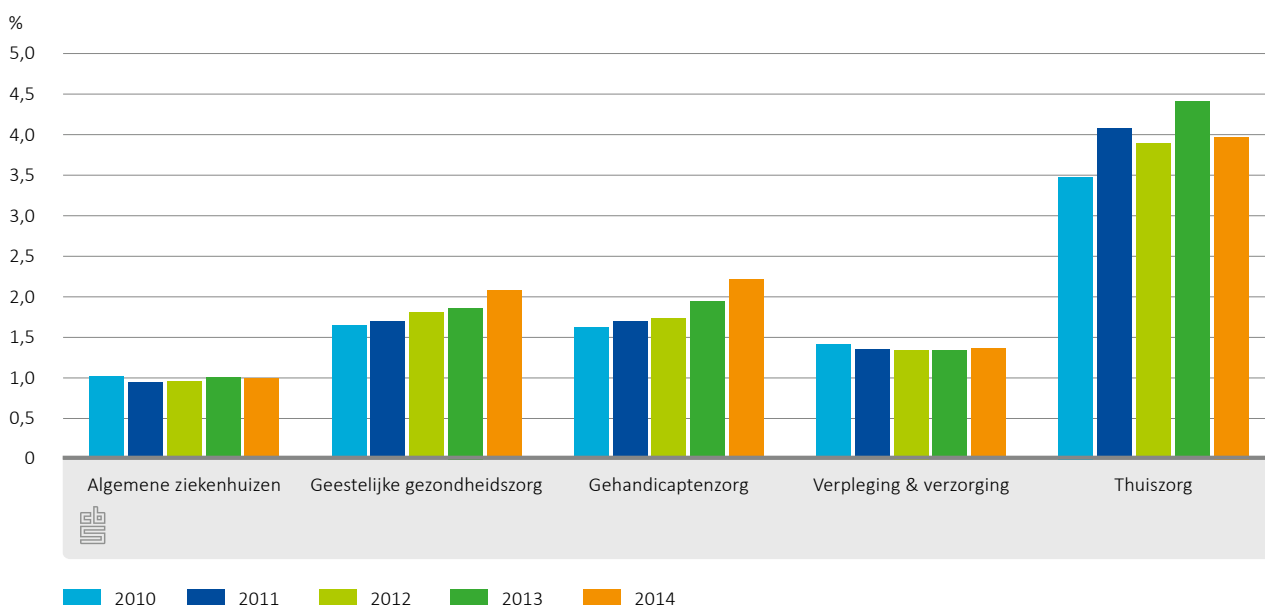
Bron: CBS.

3.5.2 Grenswaarden omloopsnelheid kapitaal voor de Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	%				
Totaal Care gemiddelde	180,6	197,4	193,7	216,4	219,6
1e deciel	67,4	66,1	68,3	71,3	69,5
2e deciel	85,4	87,3	89,8	91,7	89,9
8e deciel	244,4	257,4	247,6	268,6	300,1
9e deciel	343,7	359,4	363,4	399,4	433,8
Geestelijke gezondheidszorg gemiddelde	164,6	169,6	180,4	186,2	207,4
1e deciel	80,9	77,3	80,9	85,1	89,3
2e deciel	89,2	96,1	96,3	104,9	105,2
8e deciel	202,4	227,5	221,7	233,9	285,3
9e deciel	321,6	306,3	300,6	324,7	360,1
Gehandicaptenzorg gemiddelde	162,0	169,9	173,3	194,3	221,5
1e deciel	81,0	86,7	91,3	85,6	82,8
2e deciel	94,5	103,9	108,9	100,5	101,9
8e deciel	201,8	224,3	222,2	239,5	276,2
9e deciel	264,0	277,5	287,0	350,5	399,6
Verpleging & verzorging gemiddelde	141,1	134,8	134,4	133,4	136,0
1e deciel	57,1	55,0	56,6	56,6	57,9
2e deciel	72,3	70,6	72,2	72,7	72,9
8e deciel	197,1	179,8	177,5	174,9	179,0
9e deciel	255,4	258,3	231,0	232,1	230,7
Thuiszorg gemiddelde	347,7	407,1	389,2	441,3	397,2
1e deciel	130,1	136,2	135,3	148,6	114,4
2e deciel	177,1	183,0	174,7	190,2	172,1
8e deciel	455,1	480,3	489,2	535,4	524,1
9e deciel	549,5	668,5	720,6	787,5	701,9

Bron: CBS.

3.5.3 Ontwikkeling van de gemiddelde omloopsnelheid kapitaal per sector, 2010-2014

Bron CBS.

4. Bedrijfskosten en personeelsomvang van Care-instellingen

In deze paragraaf worden de kosten van Care-instellingen over de periode 2010–2014 gerelateerd aan de personeelsformatie. In bijlage 2 staat een compleet beeld met kernvariabelen uit de Care.

4.1 Bedrijfskosten per arbeidsjaar

In tabel 4.1.1 is de verdeling gegeven van de totale bedrijfskosten per arbeidsjaar per verslagjaar. Voor de vergelijkbaarheid zijn de bedragen gecorrigeerd voor inflatie naar het prijspeil van 2014. In de opvolgende tabellen zijn de bedrijfskosten nader gespecificeerd. In tabel 4.1.4 zijn de arbeidskosten per arbeidsjaar weergegeven, in tabel 4.1.5 de overige bedrijfskosten en in tabel 4.1.6 de onderhouds- en energiekosten.

4.1.1 Grenswaarden Bedrijfskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	59 603	58 375	60 161	59 409	56 519
2e deciel	64 706	65 459	65 750	66 662	64 896
3e deciel	69 440	70 193	70 176	70 922	69 543
4e deciel	73 018	73 252	73 417	74 503	73 676
5e deciel	76 302	76 897	77 215	78 213	77 399
6e deciel	79 789	80 285	80 849	81 430	80 999
7e deciel	83 467	84 856	85 190	85 480	85 237
8e deciel	88 821	89 921	92 008	90 450	90 556
9e deciel	98 968	101 592	104 218	103 984	105 724
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	80 759	78 431	70 761	76 692	67 677
2e deciel	83 028	83 385	83 437	82 389	75 591
3e deciel	85 350	86 323	85 604	86 204	79 738
4e deciel	87 940	89 059	90 099	88 280	84 637
5e deciel	90 251	90 923	93 097	90 788	87 524
6e deciel	92 173	92 690	96 523	94 830	90 297
7e deciel	96 056	95 778	100 320	99 064	94 250
8e deciel	100 964	101 836	106 151	105 140	100 908
9e deciel	113 497	114 433	118 847	121 467	116 229
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	63 512	65 721	66 924	65 628	65 958
2e deciel	68 426	69 882	70 859	71 549	70 801
3e deciel	70 333	71 908	73 239	73 699	73 537
4e deciel	72 335	74 761	76 073	76 802	76 756
5e deciel	75 134	76 867	79 369	79 896	80 603
6e deciel	77 163	79 171	82 090	81 742	83 432
7e deciel	80 278	82 596	84 738	84 937	86 508
8e deciel	84 250	85 641	88 455	87 600	91 296
9e deciel	98 905	103 222	99 570	98 054	114 256

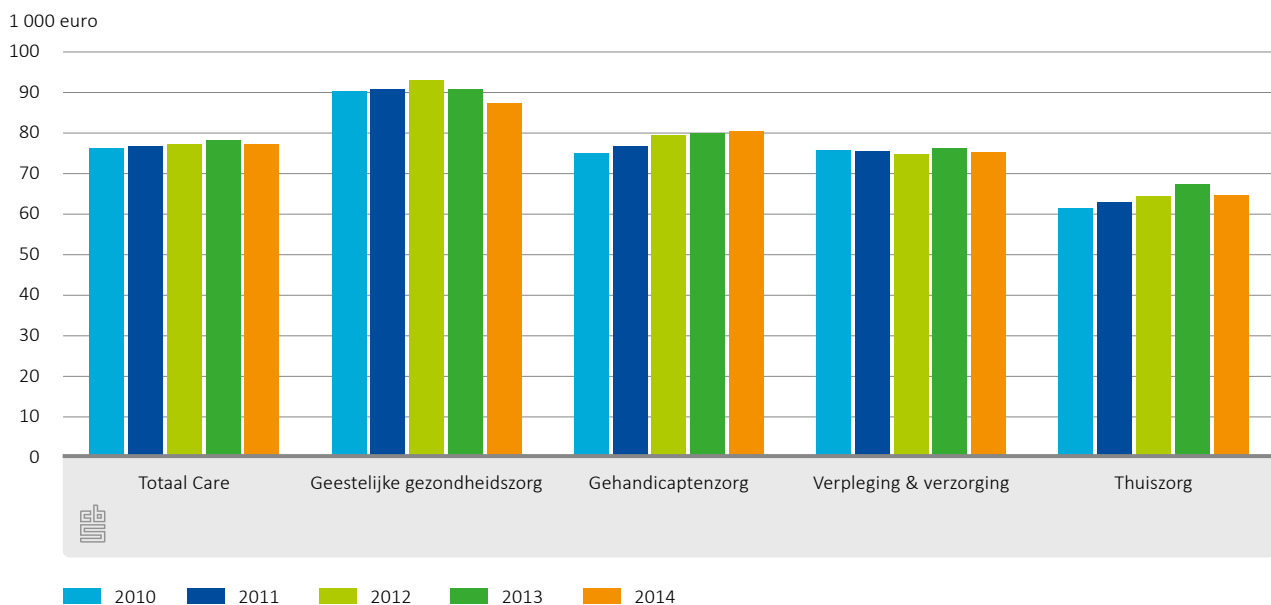
4.1.1 Grenswaarden Bedrijfskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector (slot)

	2010	2011	2012	2013	2014
	euro				
Verpleging & verzorging					
1e deciel	62 036	62 434	63 110	63 559	62 385
2e deciel	66 542	66 539	66 694	67 150	66 572
3e deciel	69 712	70 220	69 894	70 005	69 667
4e deciel	72 994	72 659	72 663	73 476	72 500
5e deciel	75 671	75 531	74 838	76 263	75 350
6e deciel	78 776	78 089	77 910	78 319	78 056
7e deciel	81 112	81 033	80 513	80 666	80 928
8e deciel	84 534	84 959	84 066	84 690	84 823
9e deciel	90 808	90 636	91 941	90 159	90 041
Thuiszorg					
1e deciel	39 027	39 716	40 801	43 471	40 433
2e deciel	50 251	49 787	49 953	50 946	49 472
3e deciel	54 663	52 640	56 489	57 770	52 888
4e deciel	58 450	56 625	59 198	61 703	59 378
5e deciel	61 478	63 071	64 355	67 515	64 616
6e deciel	64 386	69 457	69 583	71 755	71 392
7e deciel	73 508	79 738	75 766	81 588	84 143
8e deciel	91 102	94 626	103 286	99 430	98 844
9e deciel	207 241	167 782	163 122	147 840	137 536

Bron: CBS.

Figuur 4.1.2 laat zien dat de mediane bedrijfskosten, op prijspeil 2014, per arbeidsjaar bij instellingen voor Gehandicaptenzorg licht stijgen. Bij de Thuiszorginstellingen is sprake van een stijging tussen 2010 en 2013 en een daling in 2014. Bij de andere sectoren dalen de mediane bedrijfskosten tussen 2010 en 2014.

4.1.2 Ontwikkeling van de bedrijfskosten per arbeidsjaar per sector (mediaan)

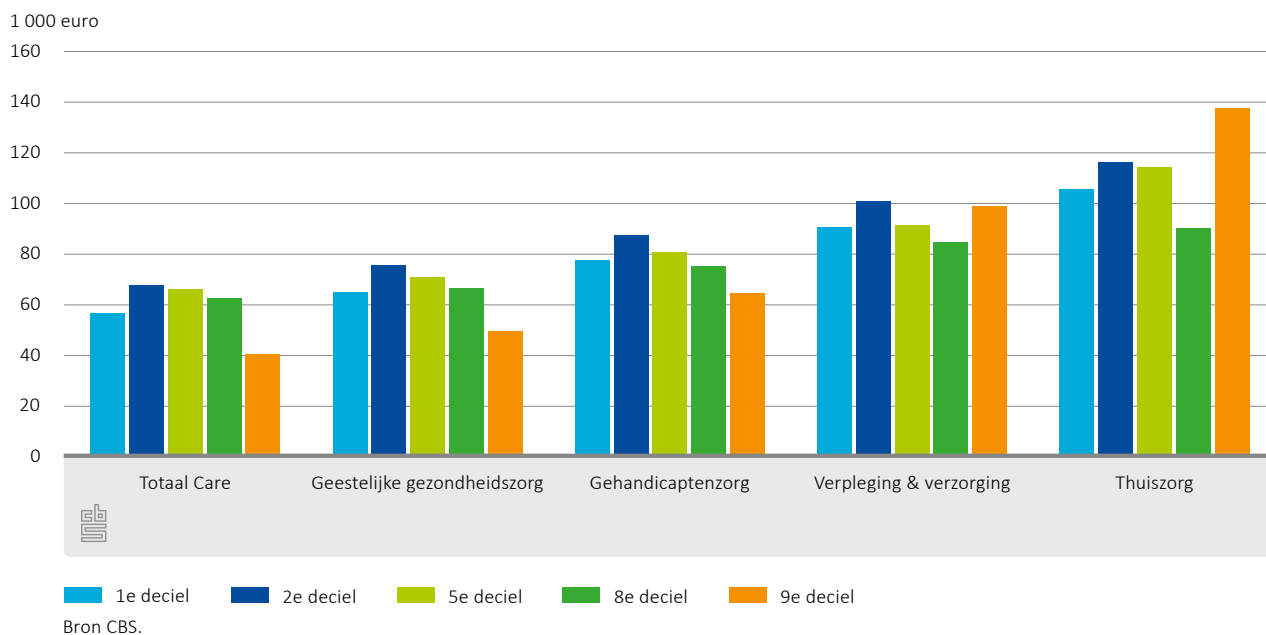

Bron CBS.

De verschillen binnen de sectoren zijn het grootst bij thuiszorginstellingen. Tien procent van de thuiszorginstellingen heeft minder dan €40 500 bedrijfskosten per arbeidsjaar. Aan

de andere kant heeft ook tien procent van de thuiszorginstellingen meer dan €137 500 bedrijfskosten per arbeidsjaar. Enkele thuiszorginstellingen hebben relatief weinig personeel in loondienst en relatief veel ingehuurd personeel. Hierdoor zijn de (overige) bedrijfskosten per arbeidsjaar voor deze instellingen erg hoog. Voor V&V-instellingen is de spreiding het kleinst, daar heeft tachtig procent van de concerns tussen de €62 000 en €90 000 bedrijfskosten per arbeidsjaar.

4.1.3 Spreiding van de bedrijfskosten per arbeidsjaar per sector, 2014

4.1.4 Grenswaarden Arbeidskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	38 835	38 463	38 604	37 962	36 534
2e deciel	41 900	41 844	41 773	42 556	42 078
3e deciel	43 990	44 010	43 832	44 994	44 306
4e deciel	45 654	45 871	45 732	46 983	46 975
5e deciel	47 503	47 402	47 617	48 713	48 415
6e deciel	48 930	49 110	49 310	50 654	50 128
7e deciel	50 450	50 813	51 090	52 309	52 433
8e deciel	52 873	53 671	53 820	55 216	55 191
9e deciel	58 701	59 058	61 444	61 275	59 995
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	46 469	46 163	41 628	46 249	39 525
2e deciel	51 511	48 922	50 645	49 609	47 963
3e deciel	54 944	52 517	54 762	52 619	49 998
4e deciel	56 891	57 959	58 438	57 886	52 388
5e deciel	58 998	59 411	60 689	59 052	55 134
6e deciel	60 651	61 407	62 264	60 707	57 902
7e deciel	63 224	63 196	64 228	63 285	60 929
8e deciel	66 022	64 904	66 858	65 686	64 797
9e deciel	72 020	68 052	71 901	71 122	70 137

4.1.4 Grenswaarden Arbeidskosten per arbeidsjaar voor de Care-sector (slot)

	2010	2011	2012	2013	2014
	euro				
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	39 160	41 928	41 714	40 487	36 980
2e deciel	43 578	43 998	43 839	43 740	43 907
3e deciel	44 992	45 591	45 341	46 566	46 690
4e deciel	46 295	46 656	46 925	47 916	47 973
5e deciel	47 564	48 176	48 209	49 753	49 436
6e deciel	48 649	49 271	49 746	51 182	51 356
7e deciel	49 861	50 314	50 265	52 572	53 153
8e deciel	50 872	51 591	52 330	53 721	55 154
9e deciel	53 431	54 410	55 649	55 983	57 263
Verpleging & verzorging					
1e deciel	39 263	40 633	40 035	40 589	41 126
2e deciel	41 842	42 763	42 028	42 979	43 162
3e deciel	43 517	44 030	43 494	44 319	44 423
4e deciel	44 908	45 371	44 971	45 797	46 426
5e deciel	46 695	46 887	46 092	47 612	47 558
6e deciel	48 135	48 165	47 773	48 815	48 996
7e deciel	49 203	49 742	49 207	50 541	50 179
8e deciel	50 831	51 451	50 713	51 630	52 404
9e deciel	52 557	53 751	53 097	54 081	54 695
Thuiszorg					
1e deciel	27 860	28 113	25 462	28 317	24 463
2e deciel	36 674	32 786	33 924	32 274	31 928
3e deciel	38 834	36 388	38 479	37 557	36 528
4e deciel	40 440	39 932	40 466	42 355	41 080
5e deciel	42 850	41 263	44 021	45 762	43 479
6e deciel	45 872	43 343	46 537	48 462	46 781
7e deciel	48 125	46 802	48 257	50 953	48 925
8e deciel	50 448	49 144	52 024	55 125	55 649
9e deciel	56 901	59 451	63 199	63 857	64 757

Bron: CBS.

4.1.5 Grenswaarden Overige bedrijfskosten per arbeidsjaar Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	14 575	14 572	15 317	14 700	14 233
2e deciel	17 793	17 740	18 385	18 155	17 512
3e deciel	19 874	19 952	20 488	20 363	19 818
4e deciel	21 896	21 826	22 035	21 715	21 311
5e deciel	23 277	23 729	23 847	23 312	22 823
6e deciel	24 691	25 576	25 680	25 617	24 963
7e deciel	27 459	27 992	28 413	28 731	27 947
8e deciel	31 170	31 970	32 730	33 266	33 169
9e deciel	40 892	43 968	42 801	43 481	43 407
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	20 164	19 942	20 078	20 587	17 593
2e deciel	22 048	22 230	21 539	22 401	20 340
3e deciel	23 353	24 198	23 586	23 947	21 964
4e deciel	24 950	24 900	25 112	25 837	23 197
5e deciel	26 201	27 159	26 688	28 326	25 497
6e deciel	29 031	29 051	29 372	30 466	28 719
7e deciel	31 626	31 770	34 166	35 579	33 139
8e deciel	36 685	38 353	37 303	39 641	38 421
9e deciel	46 758	47 845	49 634	53 873	61 633

4.1.5 Grenswaarden Overige bedrijfskosten per arbeidsjaar Care-sector (slot)

	2010	2011	2012	2013	2014
	euro				
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	17 099	17 291	17 727	18 053	17 963
2e deciel	19 362	18 978	19 903	19 740	19 862
3e deciel	20 496	20 799	21 495	21 111	21 701
4e deciel	22 020	21 989	23 428	22 083	23 665
5e deciel	23 181	23 590	24 898	24 500	25 765
6e deciel	24 701	26 279	27 665	27 631	27 771
7e deciel	27 421	28 616	30 843	30 557	31 704
8e deciel	31 470	33 021	35 456	34 168	35 460
9e deciel	51 473	51 602	46 472	47 885	57 024
Verpleging & verzorging					
1e deciel	15 920	16 099	16 798	16 333	15 665
2e deciel	18 407	18 303	18 692	19 098	17 883
3e deciel	20 209	20 083	20 437	20 370	19 855
4e deciel	22 202	21 775	21 878	21 508	20 880
5e deciel	23 328	23 411	23 300	22 574	21 942
6e deciel	24 210	24 336	24 699	24 237	23 270
7e deciel	26 456	26 497	26 529	26 085	25 273
8e deciel	29 073	29 135	28 903	28 449	27 708
9e deciel	35 168	35 501	34 554	33 296	32 850
Thuiszorg					
1e deciel	7 371	7 363	8 558	8 195	8 655
2e deciel	9 849	10 265	10 757	11 323	11 049
3e deciel	11 574	13 254	13 932	13 389	13 836
4e deciel	14 219	15 352	16 261	15 594	17 078
5e deciel	16 687	17 972	18 213	17 321	18 911
6e deciel	19 174	22 774	22 005	22 059	23 048
7e deciel	23 067	29 639	29 213	30 005	29 681
8e deciel	37 147	40 385	45 244	45 543	36 405
9e deciel	173 738	101 213	94 775	84 357	80 182

Bron: CBS.

4.1.6 Grenswaarden Onderhoud- en energiekosten per arbeidsjaar Care-sector

	2010	2011	2012	2013	2014
	euro				
Totaal Care					
1e deciel	44	0	70	0	0
2e deciel	1 396	1 148	1 328	756	403
3e deciel	2 125	1 936	2 040	1 881	1 470
4e deciel	2 515	2 430	2 473	2 276	2 133
5e deciel	2 840	2 736	2 802	2 683	2 524
6e deciel	3 163	3 054	3 116	3 073	2 854
7e deciel	3 613	3 411	3 456	3 442	3 246
8e deciel	4 115	3 932	3 903	3 952	3 778
9e deciel	5 061	5 061	5 031	5 099	4 597
Geestelijke gezondheidszorg					
1e deciel	253	97	0	0	0
2e deciel	1 464	1 119	586	511	237
3e deciel	1 863	1 622	1 450	1 357	805
4e deciel	2 278	2 147	2 215	1 789	1 345
5e deciel	2 623	2 654	2 572	2 158	2 111
6e deciel	3 067	3 026	2 897	2 588	2 460
7e deciel	3 526	3 358	3 411	3 307	2 808
8e deciel	4 357	4 736	3 632	4 170	3 891
9e deciel	7 084	6 824	5 377	5 799	5 388

4.1.6 Grenswaarden Onderhoud- en energiekosten per arbeidsjaar Care-sector (slot)

	2010	2011	2012	2013	2014
	euro				
Gehandicaptenzorg					
1e deciel	1 402	1 054	1 808	873	215
2e deciel	2 078	2 075	2 168	2 077	1 459
3e deciel	2 248	2 405	2 571	2 310	2 311
4e deciel	2 619	2 599	2 797	2 610	2 677
5e deciel	2 962	2 792	2 967	2 814	2 980
6e deciel	3 324	3 090	3 184	3 139	3 241
7e deciel	3 581	3 505	3 556	3 439	3 571
8e deciel	4 037	3 861	3 951	3 954	4 100
9e deciel	4 829	4 676	4 771	4 875	5 063
Verpleging & verzorging					
1e deciel	1 977	1 941	1 876	2 022	1 856
2e deciel	2 442	2 370	2 311	2 356	2 211
3e deciel	2 675	2 648	2 619	2 683	2 464
4e deciel	2 905	2 903	2 923	2 958	2 718
5e deciel	3 161	3 166	3 160	3 241	2 980
6e deciel	3 587	3 411	3 423	3 470	3 203
7e deciel	3 929	3 834	3 766	3 737	3 529
8e deciel	4 504	4 287	4 285	4 320	4 006
9e deciel	5 368	5 556	5 379	5 311	4 914
Thuiszorg					
1e deciel	0	0	0	0	0
2e deciel	0	0	0	0	0
3e deciel	0	0	0	0	0
4e deciel	0	0	29	40	0
5e deciel	100	136	182	156	105
6e deciel	265	371	461	312	225
7e deciel	457	661	757	623	661
8e deciel	1 202	1 156	1 401	1 393	1 143
9e deciel	1 819	1 965	2 939	2 606	1 900

Bron: CBS.

5. Conclusie

Benchmarkgegevens zijn nuttig bij het beoordelen van de financiële prestaties van individuele zorginstellingen. Naast de gemiddelde waarden per sector wordt ook de spreiding weergegeven. Dit maakt het tevens mogelijk om de zorgsectoren met elkaar te vergelijken. Bij ziekenhuizen is het resultaat uit gewone bedrijfsvoering iets lager dan bij care-instellingen. Bovendien is de spreiding kleiner. Zo heeft 80 procent van de algemene ziekenhuizen in 2014 een resultaat tussen 0,1 en 3,9 procent van de bedrijfsopbrengsten, waar 80 procent van de instellingen voor care een resultaat tussen de –3,9 procent en 10,2 procent behalen. Bij thuiszorginstellingen loopt deze marge zelfs van –9 tot 15,6 procent.

De resultaten van thuiszorginstellingen wijken vaker af van instellingen uit de andere sectoren. Doordat de zorg extramuraal wordt geleverd zijn de afschrijvingen op vaste activa en kosten ten behoeve van overnachtende patiënten, zoals hotelmatige kosten, veel lager dan in sectoren waar intramurale zorg wordt geleverd.

Voor de kengetallen Resultaat gewone bedrijfsvoering (EBT), Weerstandsvermogen, Solvabiliteit en Current Ratio is de ontwikkeling in de afgelopen vijf verslagjaren weergegeven.

Het gemiddelde resultaat van zorginstellingen stijgt van 3 procent in 2010 naar 3,8 procent in 2012. In 2013 is er een daling naar 2,1 procent om in 2014 weer te stijgen naar 2,5 procent. Deze ontwikkeling wordt voornamelijk door de care sectoren behaald. Het resultaat van ziekenhuizen groeide in deze periode van 1,7 procent in 2010 naar 2,5 procent in 2013 en daalt vervolgens naar 1,9 procent in 2014.

We onderscheiden twee benaderingen van de solvabiliteit van instellingen. Weerstandsvermogen wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale bedrijfsopbrengsten. Bij solvabiliteit wordt het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal.

Voor ziekenhuizen leveren beide berekeningswijzen nagenoeg hetzelfde resultaat op. Er is weinig verschil tussen het eigen vermogen in relatie tot de bedrijfsopbrengsten en het eigen vermogen gedeeld door het balanstotaal. De gemiddelde solvabiliteit en het weerstandsvermogen bij ziekenhuizen nemen toe van 16 procent in 2010 naar 22–23 procent in 2014. Het weerstandsvermogen van instellingen in de care sectoren groeit van 23,3 procent in 2010 naar 26,4 procent in 2014, terwijl de solvabiliteit stijgt van 29 procent in 2010 naar 31 procent in 2014.

Het Waarborgfonds voor de zorg acht voor de zorginstellingen een weerstandsvermogen van minimaal 15 procent wenselijk. De analyse laat zien dat minimaal 20 procent van alle zorginstellingen deze norm in 2014 niet haalt.

De ontwikkelingen van de bedrijfskosten per arbeidsjaar in Care-instellingen laten weinig grote verschuivingen zien. De mediane bedrijfskosten per arbeidsjaar zijn in de periode 2010–2013 met ongeveer 2 procent gestegen. In 2014 dalen deze kosten bij de Care-instellingen licht met bijna 1 procent.

6. Begrippen en afkortingen

Afschrijvingen op vaste activa – De waardevermindering van duurzame productiemiddelen, zoals machines, gebouwen, vervoermiddelen en software, als gevolg van normale slijtage en voorzienbare economische veroudering.

Algemene kosten – Kosten van administratie, communicatie, algemeen beheer, verzekeringen en belastingen en dergelijke.

Andere bedrijfskosten – Alle, niet eerder genoemde bedrijfskosten. Exclusief personeelskosten, afschrijvingen, kosten voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, huur/leasing kapitaalgoederen.

Arbeidsjaar – Arbeidsjaar is een maat voor het arbeidsvolume die wordt berekend door alle banen (voltijd en deeltijd) in een jaar om te rekenen naar voltijdequivalenten (vte).

AWBZ – Algemene Wet Bijzondere Zorgkosten.

CIBG – Het CIBG is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De organisatie startte in 1995 als project en is sinds 2003 een zelfstandige uitvoeringsorganisatie.

Cliënt- en bewonersgebonden kosten – Kosten van onderzoek, behandeling (inclusief medicijnen), verpleging, verzorging, instrumentarium en apparatuur. Exclusief personeelskosten.

Effecten – Beleggingen die op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten en niet bedoeld als deelneming of om invloed uit te oefenen.

Eigen vermogen – Totaal activa minus vreemd vermogen.

Financieel resultaat – De financiële baten minus de financiële lasten. De baten bestaan uit rentebaten, baten uit deelnemingen, ontvangen dividenden, winst op beleggingen en overige financiële baten. De lasten omvatten de rentelasten, de kosten van leningen, het verlies op deelnemingen en het verlies op beleggingen.

Financiële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op financiële kapitaalgoederen zoals deelnemingen in andere ondernemingen, beleggingen in vastgoed of effecten, hypotheken, leningen op schuldbekentenis, bancaire kredietverlening, en zaken als vorderingen die op lange termijn aan derden (anders dan uit hoofde van een kapitaaldeelneming) ter beschikking zijn gesteld.

Financieringsoverschot – Schulden uit hoofde van financieringsoverschot. Het financieringsverschil is het geaccumuleerde verschil tussen het wettelijk vastgestelde jaarlijkse budget voor AWBZ- en ZVW-zorg en de daarop ontvangen vergoedingen. In het geval van een negatief financieringsverschil (oftewel meer ontvangen dan volgens het budget vastgesteld) is sprake van een schuld genaamd 'financieringsoverschot'.

Financieringstekort – Vorderingen uit hoofde van financieringstekort. Het financieringsverschil is het geaccumuleerde verschil tussen het wettelijk vastgestelde jaarlijkse budget voor AWBZ- en Zvw-zorg en de daarop ontvangen vergoedingen. In het geval van een positief financieringsverschil (oftewel minder ontvangen dan volgens het budget vastgesteld) is sprake van een vordering genaamd 'financieringstekort'.

Huur/operationele leasing kap.goederen – Huur en operationele leasing kapitaalgoederen.

Immateriële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op niet-tastbare kapitaalgoederen zoals concessies, vergunningen, octrooien, patenten, goodwill.

Kortlopende schulden – Verplichtingen die in het komende boekjaar moeten worden nagekomen.

Kortlopende vorderingen – Vorderingen met een (resterende) looptijd van hoogstens een jaar. Exclusief financieringstekort, kortlopende effecten en liquide middelen.

Kosten uitzendkrachten en overige inleen – Betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel. Exclusief vergoedingen (zoals de zogenaamde lumpsum) voor vrijgevestigde medische specialisten praktijkhoudend in algemene en categorale ziekenhuizen.

Liquide middelen – Chartaal geld en girale en overige deposito's.

NZa – Nederlandse Zorgautoriteit.

Materiële vaste activa – Vaste activa die betrekking hebben op tastbare kapitaalgoederen zoals gebouwen, terreinen en machines.

Onderhanden werk u.h.v. DBC's – Onderhanden werk, oftewel nog niet voltooide zorgproductie, uit hoofde van DiagnoseBehandelCombinaties (DBC's) bij ziekenhuizen en (met ingang van verslagjaar 2008) instellingen voor geestelijke gezondheidszorg.

Onderhoud- en energiekosten – Energiekosten en onderhoudskosten van terreinen, gebouwen, installaties. Inclusief dotaties aan onderhoudsvoorzieningen.

Overige bedrijfskosten – Het totaal van betalingen voor stagiaires, uitzendkrachten en overig ingehuurd personeel, overige personeelskosten, kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten en overige bedrijfskosten niet eerder genoemd.

Overige personeelskosten – Kosten werving en selectie, opleiding, kleding, kinderopvang en dergelijke voor personeel.

Resultaat voor belastingen – De som van het bedrijfsresultaat, het financieel resultaat en het saldo buitengewone baten/lasten.

Totaal activa – Totaal van alle bezittingen.

Totaal arbeidskosten – Totaal van de bruto lonen en salarissen van werknemers en de ten laste van de werkgevers komende sociale premies.

Totaal bedrijfsopbrengsten – De opbrengsten uit de normale bedrijfsuitoefening, in dit geval de verkopen van goederen en diensten, alsmede de waarde van voorraadmutaties, geactiveerde productie voor het eigen bedrijf, subsidies en schade-uitkeringen.

Totaal niet eerder genoemde bedrijfskosten – Overige bedrijfskosten niet eerder genoemd. Som van kosten van voeding, andere hotelmatige kosten, algemene kosten, cliënt-/bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, huur/leasing kapitaalgoederen en andere bedrijfskosten. Exclusief financiële en buitengewone lasten.

UMC – Universitair Medisch Centrum.

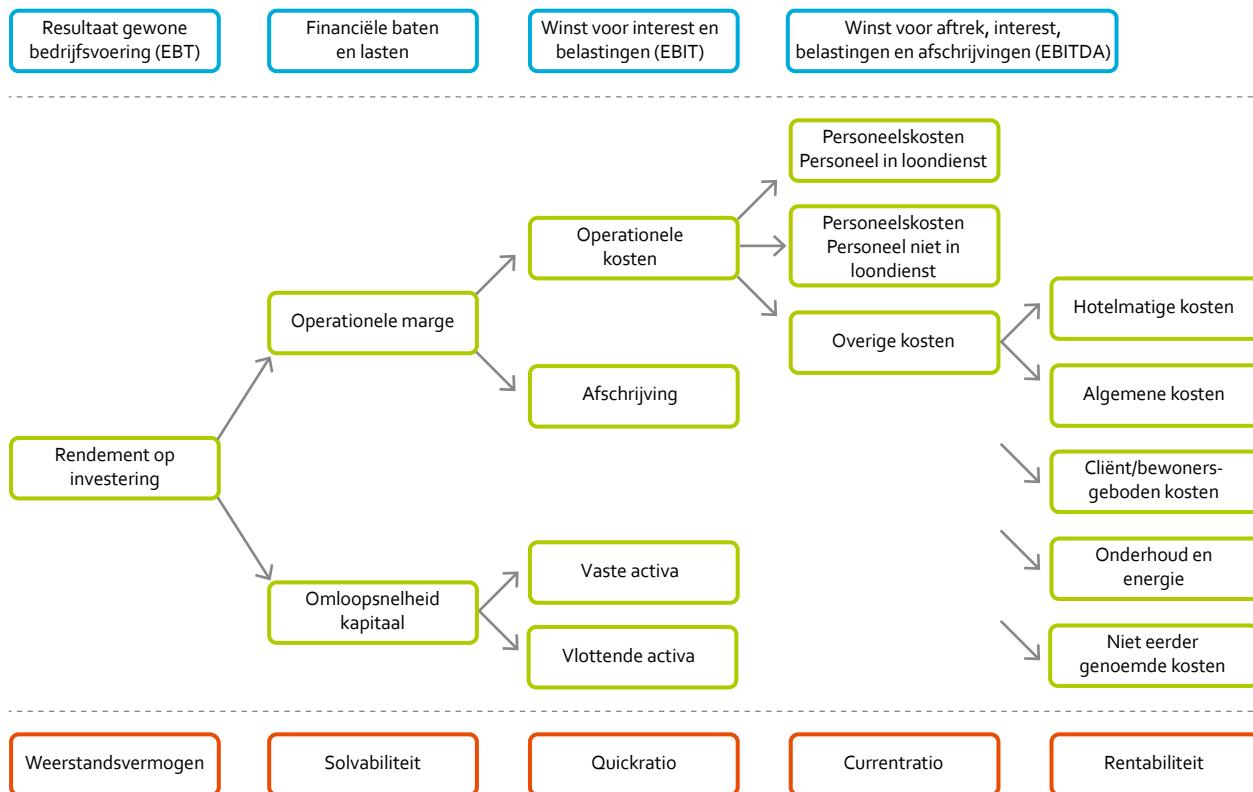
Voeding- en hotelmatige kosten – Behalve de kosten van maaltijdverstrekkingen (voeding) zijn er andere hotelmatige kosten zoals kosten van huishouding, linnenvoorziening en vervoer van cliënten.

Vorraden – Geproduceerde activa bestaande uit goederen en diensten die zijn ontstaan in de lopende of in een eerdere periode en die worden aangehouden voor verkoop, gebruik in het productieproces of voor ander gebruik in de toekomst.

Wmo – Wet maatschappelijke ontwikkeling.

Zvw – Zorgverzekeringswet.

Bijlage 1 Benchmarkmodel

Bijlage 2 Kerncijfers zorginstellingen in de Care-sector, 2011–2014

		2011			
		Totaal Care	geestelijke gezondheidszorg	gehandicaptenzorg	verpleging, verzorging en thuiszorg
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	28 876	5 550	7 612	15 714
Totaal arbeidskosten	mln euro	18 161	3 567	4 685	9 909
Totaal bedrijfskosten	mln euro	27 885	5 359	7 337	15 189
Bedrijfsresultaat	mln euro	991	191	275	525
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	71 224	84 487	71 047	67 564
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer	euro	36 497	45 767	37 010	36 177
Totaal activa	mln euro	23 905	4 831	5 933	13 141
Liquide middelen	mln euro	2 996	331	620	2 045
Boekwaarde per 31 december	mln euro	17 380	3 082	4 695	9 603
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	391 510	63 430	103 270	224 810
		2012			
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	31 049	5 710	8 324	17 015
Totaal arbeidskosten	mln euro	19 172	3 677	4 989	10 506
Totaal bedrijfskosten	mln euro	29 834	5 528	7 980	16 326
Bedrijfsresultaat	mln euro	1 215	182	344	689
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	73 923	87 441	75 226	69 686
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer	euro	36 816	47 184	38 339	36 661
Totaal activa	mln euro	25 444	5 107	6 281	14 056
Liquide middelen	mln euro	4 051	394	897	2 760
Boekwaarde per 31 december	mln euro	17 745	3 126	4 740	9 879
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	403 580	63 220	106 080	234 280
		2013			
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	31 317	5 807	8 336	17 174
Totaal arbeidskosten	mln euro	19 932	3 768	5 192	10 972
Totaal bedrijfskosten	mln euro	30 458	5 657	8 103	16 698
Bedrijfsresultaat	mln euro	858	149	233	476
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	76 057	89 167	77 925	71 654
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer	euro	39 052	48 358	40 506	38 183
Totaal activa	mln euro	25 950	5 145	6 550	14 255
Liquide middelen	mln euro	4 293	361	1 213	2 719
Boekwaarde per 31 december	mln euro	17 854	3 049	4 843	9 962
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	400 465	63 443	103 985	233 037
		2014			
Totaal bedrijfsopbrengsten	mln euro	31 368	5 695	8 525	17 148
Totaal arbeidskosten	mln euro	19 972	3 713	5 268	10 991
Totaal bedrijfskosten	mln euro	30 406	5 547	8 225	16 634
Bedrijfsresultaat	mln euro	962	148	300	514
Bedrijfskosten per arbeidsjaar werknemer	euro	77 608	88 020	79 572	73 797
Loonkosten per arbeidsjaar werknemer	euro	41 193	47 112	40 894	39 134
Totaal activa	mln euro	25 950	4 911	6 701	14 338
Liquide middelen	mln euro	5 130	459	1 470	3 201
Boekwaarde per 31 december	mln euro	17 551	2 896	4 787	9 868
Totaal werknemers (arbeidsjaren)	aantal arbeidsjaren	391 789	63 020	103 366	225 403

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2015–2016	2015 tot en met 2016
2015/2016	Het gemiddelde over de jaren 2015 tot en met 2016
2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2015 en eindigend in 2016
2013/'14–2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2013/'14 tot en met 2015/'16

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress
CCN Creatie, Den Haag

Ontwerp
Edenspiekermann

Inlichtingen
Tel. 088 570 7070
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2016.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits CBS als bron wordt vermeld.